RAY BRADBURY
ATEŞ ve BUZ

Türkçesi: İrma Dolanoğlu

Kapak :
NİLGÜN ÖNEŞ

NİSAN YAYINLARI
Binbirdirek Meydanı Sokak
No: 5/3 Cağaloğlu/İstanbul

Bu kitabın dizgisi Civan Matbaa ve basımı Gümüş Matbaası tarafından 1986 yılının Temmuz ayında gerçekleştirilmiştir.

RAY BRADBURY

ATEŞ VE BUZ

Türkçesi :
IRMA DOLANOĞLU

İÇİNDEKİLER

Göl 5
Cenazeci 13
Ateş Ve Buz 26

GÖL

THE LAKE
1944

Dalga beni gökteki kuşlardan, kumsaldaki çocuklardan, kıyıdaki annemden ayırdı. Bir yeşil sessizlik anı oldu. Sonra dalga beni göğe, kuma, bağırışan çocuklara geri verdi. Gölden çıktım, dünya beni bekliyordu, gittiğimden bu yana pek hareket etmemişti.

Kumsala doğru koştum.

Annem beni kürksü bir havluyla kuruladı. «Orda dur da kuru,» dedi.

Orda durdum, güneşin kollarımdaki su damlacıklarını alışını seyrettim. Sonra derim kaz-sivilceleriyle kaplandı.

«Eyvah, rüzgâr çıktı,» dedi annem. «Hırkanı giy.»

«Kaz-yumrularımı seyredene kadar bekle,» dedim.

«Harold,» dedi annem.

Hırkayı giydim ve dalgaların gelişini seyrettim, kumsala düşüşünü. Ama hantalca değil. Bile bile, yeşilimsi bir incelikle. Sarhoş bir adam bile bu dalgalar gibi incelikle çökemezdi.

Aylardan Eylül'dü. Her şeyin yok yere hüzünlenmeye başladığı son günler. Kumsal upuzun, geriye kalan beş altı kişiyle yapayalnızdı. Çocuklar artık top oynamıyorlardı, çünkü her nasılsa rüzgâr onları da üzmüştü. öyle ıslık çalar gibi estikçe, çocuklar da oturdular, sonbaharın sonsuz kıyı boyunca gelişini hissettiler.

Bütün sosis tezgâhları altın şeritler gibi tahtalarla kaplanmış, uzun, neşeli yaz günlerinin bütün hardal, soğan ve et kokularını kendilerine saklamışlardı. Bu, yazı bir dizi tabutun içine çivilemek gibi birşeydi. Tezgâhlar birer birer kepenklerini indirdi, kapılarına kilit vurdu ve rüzgâr gelip kuma dokundu, Temmuz'un ve Ağustos'un bütün ayak izlerini süpürüp götürdü. Öyle oldu ki, artık Eylül'de, benim lastik tenis ayakkabılarımın, Donald ve Delaus Arnold kardeşlerin ayak izlerinden başka birşey kalmadı, suyun dönemecinde.

Kum, perde perde kaldırımlara esiyordu, atlı-karınca çadır beziyle örtülmüş, bütün atlar pirinçten eksenlerinin üzerinde havada donmuş kalmıştı, dişleri beyaz beyaz, dörtnala koşar gibi. Ama müzik yerine yalnızca rüzgâr, çadır bezinin arasından süzülüyordu.

Orda durdum. Benden başka herkes okuldaydı. Ben değildim. Yarın, Birleşik Amerika'nın batısına giden bir trende olacaktım. Annem ve ben kumsala son kısa bir an için gelmiştik.

Yalnızlıkta öyle bir şey vardı ki, kendi başıma uzaklara gitmek istedim. «Anne, kumsalda uzaklara koşmak istiyorum,» dedim.

«Peki ama çabuk dön, suya da yaklaşma.»

Koştum. Kum altımda fırıl fırıl dönüyor, rüzgâr beni kaldırıyordu. Koşarken nasıl olur bilirsiniz, kollarınız iki yanda, parmaklarınızda tüller uçuşur, rüzgâr yüzünden. Kanat gibi.

Annem iyice uzaklaştı, oturuyordu. Biraz sonra kahverengi bir nokta haline geldi, yapayalnızdım.

Yalnız olmak, oniki yaşındaki bir çocuk için yepyeni bir şeydir. Çevresinde hep insan görmeye alışmıştır. Yalnız olabileceği tek yer aklıdır. Çevrede o kadar çok gerçek insan vardır ki, çocuklara neyi nasıl yapmala-

rını söyleyen, bir çocuğun kumsalda uzaklara koşması gerekir, yalnızca kendi kafasının içinde bile olsa, kendi dünyasında bir başına kalabilmek için.

Ama şimdi gerçekten yalnızdım.

Suya girdim, karnıma kadar serin serin çıktı. Önceleri hep, kalabalıkken, bu yere bakmaya, gelmeye, suda aranmaya ve belki bir adı söylemeye cesaret edememiştim. Ama şimdi -

Su bir büyücüye benziyor. Sizi yarıya bölüyor. Sanki ikiye kesilmişsiniz duygusunu veriyor, bir parçanız, alt parça, eriyen, çözülüp giden şeker gibi. Serin su, ve ara sıra incelikle çarpan, dantelden bir süsle kırılan bir dalga.

Adını söyledim. Defalarca adını söyledim.

«Tally! Tally! Oh, Tally!»

Küçükken, çağrınıza gerçekten bir karşılık bekliyorsunuz. Düşündüğünüz herşeyin gerçek olabileceğini sanıyorsunuz. Ama bazen bu pek de yanlış sayılmaz.

Tally'yi düşündüm, geçen Mayıs suya girip açıldığını, saçörgüleri yol yol, sapsarı. Gülerek gitmişti, küçük, oniki yaşındaki omuzlarında güneş. Düzgünleşen suyu düşündüm, cankurtaranın içine atlamasını, Tally'nin annesinin çığlıklarını ve Tally'nin nasıl bir daha hiç çıkmadığını...

Cankurtaran çıkması için onu kandırmaya çalıştı ama o çıkmadı. Büyük - eklemli parmaklarında su yosunu parçalarıyla geri geldi ama Tally gitmişti. Okulda karşımda oturmayacaktı artık, yaz geceleri parketaşından caddelerde içeri kaçan topları kovalamayacaktı. Çok uzaklara gitmişti, göl, dönmesine izin vermeyecekti.

Ve şimdi bu yalnız sonbahar, gök kocaman, su kocaman ve kumsal uzun, upuzunken, son bir kez buraya gelmiştim, yalnız.

Adını söyledim, defalarca. Tally, oh, Tally!

Rüzgâr kulaklarımın üstünden yumuşacık esiyordu, deniz kabuklarının ağızlarında estiği gibi, onları fısıldatmak için. Su kabardı, göğsümü sardı, sonra dizlerimi, yukarı aşağı, bir o yana, bir bu yana, tabanlarımı emdi.

«Tally! Geri dön, Tally!»

Daha oniki yaşındaydım. Ama onu ne kadar sevdiğimi biliyorum. Beden ev ahlakın öneminden önce gelen bu aşktı işte. Sonsuza dek yanyana yatan rüzgâr, deniz ve kum kadar güzel olan bu aşktı. Kumsalda birlikte geçen tüm sıcak günlerden ve okuldaki sakin, tekdüze ders günlerinden yapılıydı. Kitaplarını okuldan eve taşıdığım yılların tüm uzun sonbahar günlerinden.

Tally!

Adını son bir kez söyledim. Ürpermiştim. Yüzümde su hissettim, oraya nasıl geldi bilmiyordum. Dalgalar o kadar yükseğe çıkmamıştı.

Arkamı dönüp kuma yürüdüm ve orda yarım saat durdum, bir bakış, bir işaret, hatırlamak için ufak bir parça Tally umarak. Sonra diz çöktüm ve kumdan bir şato yaptım, iyice biçim verdim, Tally ve benim hep yaptığımız gibi. Ama bu kez, yarısını yaptım. Sonra kalktım.

«Tally, beni duyuyorsan, gel, geri kalanını sen yap.»

Uzaktaki, o annem olan noktaya doğru yürümeye başladım. Su geldi, kumdan şatoyu daire daire karıştırdı, yavaş yavaş eskisi gibi dümdüz yaptı.

Sessizce kıyı boyunca yürüdüm.

Uzakta, bir atlı-karıncanın sesi duyuldu hafifçe, ama yalnızca rüzgârdı esen.

Ertesi gün, trene binip gittim.

Trenlerin belleği zayıftır; çok geçmeden herşeyi geride bırakırlar. Illinois'un mısır tarlalarını unuturlar, çocukluğun ırmaklarını, köprülerini, göllerini, vadilerini, kulübelerini, acılarını, sevinçlerini unuturlar. Tüm bunları arkalarında döke saça yol alır, onlar da bir bir silinip giderler.

Kemiklerimi uzattım, üzerlerine kas koydum, genç aklımı daha yetişkin bir akılla değiştirdim, küçülen giysilerimi attım, ortaokuldan liseye, ondan da koleje geçtim. Sonra Sacramento'da genç bir kadın girdi hayatıma. Bir tanışma döneminden sonra evlendik. Yirmi iki yaşına geldiğimde, Doğu'nun nasıl bir yer olduğunu neredeyse unutmuştum.

Margaret, gecikmeli balayımızı orda yapmamızı önerdi.

Bir bellek gibi, trenler, iki yönlü işler. Trenler onca yıldır aramızda bıraktığımız birçok şeyi ansızın geri getirebilir.

10.000 nüfuslu Bluff Gölü, göğün üstünden belirdi. Margaret yeni giysileriyle çok güzel görünüyordu. Eski dünyam beni kendi yaşamına çekerken beni seyretti. Tren Bluff İstasyonu'na doğru kayarken koluma girdi; tren durdu, bagajımız dışarı çıkarıldı.

Bunca yıl ve bunların insanların yüzlerine, bedenlerine yaptıkları. Birlikte kentten geçerken tanıdık hiç kimseyi görmedim. İçlerinde yankılı yüzler vardı. Vadi tabanlarında yapılan yürüyüşlerin yankıları. Kapanmış ortaokullardan hafif gülümsemeli yüzler, aşkıları madenden salıncaklarda sallanan, tahtaravallilerde yukarı aşağı çıkıp inen. Ama konuşmadım. Yürüdüm, baktım ve tüm bu anılarla içimi doldurdum, sonbaharda yakılmak için toplanan yapraklar gibi.

İki hafta kaldık, heryeri birlikte yeniden gezdik. Günler mutlu geçti. Margaret'ı yeterince sevdiğimi düşünüyordum. En azından böyle sanıyordum.

Kıyıda yürüdüğümüz son günlerden biriydi. Yıllar önceki o gün gibi son aylardan biri değildi ama ilk terk belirtileri kumsala yaklaşıyordu. İnsanlar azalıyordu, sosis tezgâhlarının çoğu kepenklerini indirmiş, çivilenmişti ve rüzgâr, her zamanki gibi, bize şarkı söylemek için bekliyordu.

Annemi, eskiden olduğu gibi kumda otururken görür gibi oldum. Yine o yalnız kalma duygusuna kapıldım. Ama bunu Margaret'a söylemek için kendimi zorlayamadım. Sadece ona tutundum ve bekledim.

Gün ilerledi. Çocukların çoğu evlerine gitmişti, birkaç erkek ve kadın kalmıştı rüzgârlı güneşte.

Cankurtaran kayığı kıyıya yanaştı. Cankurtaran içinden çıktı, yavaşça, kollarında birşey taşıyordu.

Dondum kaldım. Soluğumu tuttum, birden küçük, oniki yaşında, çok küçük, bölünemeyecek kadar küçükmüşüm duygusuna kapıldım, korkmuştum. Rüzgâr uluyordu. Margaret'ı göremiyordum. Yalnızca kumsalı, ellerinde koyu renk bir çuval taşıyarak yavaşça kayıktan çıkan cankurtaranı ve bir o kadar koyu ve çizgili yüzünü görebiliyordum.

«Burada kal, Margaret,» dedim. Neden öyle dedim bilmiyorum.

«Ama niye?»

«Burada kal, işte o kadar-»

Kumda ağır ağır cankurtaranın olduğu yere yürüdüm. Bana baktı.

«Nedir o?» diye sordum.

Cankurtaran uzun süre yüzüme bakakaldı, konu-

şamıyordu. Koyu renk çuvalı kuma koydu, su ıslak ıslak üzerinde fısıldadı, geri çekildi.

«Nedir o?» diye direttim.

«Garip,» dedi cankurtaran sessizce.

Bekledim.

«Garip,» dedi, yumuşak. «Gördüğüm en garip şey. Öleli çok oluyor.»

Sözcüklerini yineledim.

Başını salladı. «Ben diyeyim on yıl. Burada 1933'ten beri hiç çocuk boğulmadı, daha önce boğulanların hepsini de birkaç saat sonra bulmuştuk. Biri dışında, hatırlıyorum. Buradaki şu ceset, neredeyse on yıldır suda kalmış olmalı. Pek hoş değil.»

Kollarındaki koyu renk çuvala baktım. «Açın,» dedim. Neden öyle dedim bilmiyorum. Rüzgârın sesi yükselmişti.

Çuvalı yokladı.

«Acele et be adam, aç!» diye bağırdım.

«Açmasam daha iyi,» dedi. Sonra, yüzümün aldığı şekli görmüş olmalı. «O kadar *küçük* bir kızdı ki-»

Sadece yarısını açtı. Bu da yetti.

Kumsal boşalmıştı. Sadece gökyüzü vardı, rüzgâr, su, ve yapayalnız gelen sonbahar. Başımı eğip ona baktım.

Defalarca birşey söyledim. Bir isim. Cankurtaran bana baktı. «Nerde buldun?» diye sordum.

«Kumsalın aşağısında, şu tarafta, sığ suda. Çok, çok uzun zaman geçti, değil mi?»

Başımı salladım.

«Evet, öyle. Aman tanrım, evet.»

Düşündüm: insanlar büyür. Ben büyüdüm. Ama o değişmemişti. Hâlâ küçük. Hâlâ genç. Ölüm büyümeye veya değişmeye izin vermiyor. Hâlâ altın sarısı saçları

var. Sonsuza dek genç kalacak ve ben onu sonsuza dek seveceğim, tanrım, onu sonsuza dek seveceğim.

Cankurtaran çuvalı yeniden bağladı.

Birkaç dakika sonra, kumsalın aşağısında bir başıma yürüyordum. Durdum ve yerdeki bir şeye baktım. Burası cankurtaranın onu bulduğu yer, dedim kendi kendime.

Orda, suyun kenarında, kumdan bir şato duruyordu, yarısı yapılmış. Tıpkı Tally ve benim yaptığımız gibi. Yarısını ben, yarısını o.

Şatoya baktım. Yanına diz çöktüm ve gölden gelip yine göle giden ve geri dönmeyen küçük ayak izlerini gördüm.

O zaman - anladım.

«Bitirmene yardım edeceğim,» dedim.

Geri kalanını yavaşça yapıp bitirdim, sonra kalktım, geri döndüm ve yürüyüp uzaklaştım, dalgalarda yıkıldığını görmemek için, herşeyin yıkıldığı gibi. Kumsalın yukarısına doğru yürüdüm, Margaret adında yabancı bir kadın beni bekliyordu, gülümseyerek...

CENAZECİ

Bay Benedict küçük evinden çıktı. Sundurmada durdu, acınacak derecede güneşe karşı çekingen, insanlardan aşağı. Küçük bir köpek cin gibi gözleriyle yanından geçti; o kadar cin gibiydi ki gözleri Bay Benedict içlerine bakamadı. Küçük bir çocuk kilisenin yanındaki mezarlığı çevreleyen dövme-demir kapının arasından başını uzattı, Bay Benedict çocuğun solgun, delici meraklı karşısında ürktü, çekindi.

«Siz cenazecisiniz,» dedi çocuk.

İçin için sürünüyordu ama konuşmadı Bay Benedict.

«Kilisenin sahibi siz misiniz?» diye sordu çocuk dayanamayıp.

«Evet,» dedi Bay Benedict.

«Cenaze yerinin de mi?»

«Evet,» dedi Bay Benedict hayret içinde.

«Avluların, taşların, mezarların da mı?» diye sordu çocuk meraklı meraklı.

«Evet,» dedi Bay Benedict, biraz gururlanarak. Doğruydu da. Çok şaşırtıcı birşeydi ama doğruydu. Bir parçacık iş talihiydi bu aslında, uzun yıllardır onu geceler boyunca meşgul eden, ayakta tutan. İlk önce, birkaç yeşil-yosunlu mezarıyla kiliseyi ve kilise avlusunu ele geçirmişti, Baptistler kent merkezinin dışına taşın-

dığında. Sonra, ufak, şirin bir morg yapmıştı, tabii Gotik tarzında, bunu sarmaşıklarla kaplamış, sonra da, kendisi için küçük bir ev eklemişti arka tarafta. Ölünce Bay Benedict'in eline düşmek çok rahat birşeydi. Sizi, karmaşaya hemen hiç yer vermeden ve büyük bir sentetik kutsamayla binalara sokup çıkarırdı. Cenaze alayına hiç gerek yok! diye yazardı sabah gazetesinde çıkan büyük ilanlarda. Kiliseden dışarı, topraktan içeri, tereyağından kıl çeker gibi. En iyi koruyucu malzemeyle!

Çocuk hâlâ ona bakıyordu, rüzgârda sönen bir mum gibi hissetti kendini. Öylesine aşağılıktı ki. Yaşayan, hareket eden herhangi bir şey onu özür dilemeye zorluyor, içini daraltıyordu. Hep insanların suyuna gidiyordu, tartışmaya, bağırmaya veya hayır demeye cesaret edemeden. Kim olursanız olun, eğer sokakta yürürken Bay Benedict'e rastlarsanız, ya burun deliklerinizden içeri bakardı, ya kulaklarınızı, ya da saçınızın çizgisini incelerdi, küçük, utangaç, vahşi gözleriyle, hiç doğrudan gözünüzün içine bakmadan, sonra, elinizi soğuk ellerinin arasına alırdı, sanki eliniz çok değerli bir armağanmış gibi ve:

«Kesinlikle, vazgeçmemecesine, inanılmaz 'derecede haklısınız,» derdi.

Ama her zaman, ona birşey söylediğinizde, dediklerinizin bir tekini bile duymadığını hissederdiniz.

Şimdi de, sundurmasında durup, «Ne tatlı bir küçüksün sen,» dedi kendisine bakan küçük çocuğa, çocuk onu sevmez korkusuyla.

Bay Benedict basamakları inip bahçe kapısından çıktı, bir kere bile küçük morg binasına dönüp bakmadan. Bu zevki sonraya saklıyordu. Herşeyin sırayla yapılması gerekiyordu. Morg binasında yatıp becerikli el-

lerini bekleyen cesetleri şimdi düşünmenin pek bir anlamı yoktu. Hayır, önce gündelik, tekdüze işlerini yapmak daha iyiydi. Bırakacaktı çatışma kendiliğinden başlasın.

Kendi kendini sinirlendirmek için nereye gideceğini biliyordu. Günün yarısını, küçük kasabada ordan oraya dolaşarak, yaşayan komşularının üstünlüğünün onu ezmesine seyirci kalarak, kendi aşağılığının onu eritmesine, ter içinde bırakmasına, yüreğini ve beynini tir tir titreyen düğümlere boğmasına seyirci kalarak geçiriyordu.

Eczacı Bay Rodgers'la konuştu, boş, anlamsız bir sabah konuşması. Bay Rodgers'ın kendine doğru yolladığı tüm aşağılamaları, imaları, hakaretleri biriktirdi, bir kenara koydu. Bay Rodgers'ın her zaman cenaze işlerinde çalışan biri için söylenecek korkunç bir sözü mutlaka olurdu. «Ha, ha,» diye güldü Bay Benedict kendine yapılan son şakaya, oysa içinden hüngür hüngür ağlamak geliyordu. «Seni gidi soğuk herif seni,» dedi Bay Rodgers bu sabah. «Soğuk herif,» dedi Bay Benedict. «Ha, ha.»

Eczanenin dışında Bay Benedict müteahhit Bay Stuyvesant'la karşılaştı. Bay Stuyvesant, bir randevuyu bahane etmeden önce Benedict'e ne kadar zaman ayırabileceğini kestirmek için saatine baktı. «Oo, merhaba Benedict,» diye bağırdı Stuyvesant. «İşler nasıl? Bahse girerim canını dişine takıp çalışıyorsundur. Duydun mu? Dedim ki, bahse girerim canını dişine takıp-» «Evet, evet,» diye kıkırdadı Bay Benedict hafiften. «Ya sizin işler nasıl Bay Stuyvesant.» «Söyle bakalım, nasıl oluyor da ellerin böyle buz gibi, ha,Benny, dostum? Elimi sıkarken buz gibisin. Yoksa frijid bir kadını mı mumyaladın son son? Ama bu pek de kötü sayılmaz, ha? Ne

dedim duydun mu?» diye kükredi Bay Stuyvesant, sırtına vurarak. «Tabii, tabii!» diye inledi Bay Benedict cansız bir gülümsemeyle. «İyi günler.»

Böylece devam etti, adam adam üstüne. Herkesin birbiri ardına tekmelediği Bay Benedict, tüm süprüntünün atıldığı göl gibiydi. İnsanlar ufak çakıllarla başlıyordu, sonra Bay Benedict'in dalgalanmadığını, karşı koymadığını görünce, işi, taş, tuğla, kaya parçaları kaldırmaya kadar götürüyorlardı. Bay Benedict dipsiz gibiydi, ne bir sıçrama, ne bir durulma. Göl karşılık vermiyordu.

Gün ilerledikçe onlara karşı duyduğu çaresizlik ve kızgınlık giderek artıyor, binadan binaya yürüyor, birkaç kişiyle daha karşılaşıp söyleşiyor ve kendinden gerçek, mazohist bir zevkle nefret ediyordu. Ama ona bütün bunları yaptıran şey, geceleyin gelecek zevkleri düşünmekti. Böylece kendini bu aptal, kibirli zorbalarla kızdırıyor, onların önünde eğiliyor, ellerini midesinin önünde küçük bisküviler gibi birleştiriyor ve aşağılanmaktan başka birşey istemiyordu.

«İşte geliyor bizim kasap,» dedi mezeci Bay Flinger. «Konserve etlerin, turşulu beyinlerin ne alemde?»

Olaylar bir aşağılanma kreşendosu halinde, yükseldi. Son bir hakaret davul solosu ve korkunç bir öz - yoksamadan sonra Bay Benedict, çılgınca kol saatine bakıp zamanı tam olarak öğrendi ve kent boyunca gerisingeri koşmaya başladı. Zirveye ermişti, hazırdı artık, çalışmaya hazırdı. Günün en kötü kısmı bitmişti, iyi kısım işte şimdi başlıyordu! Sevinçle morgunun basamaklarını tırmandı.

Oda yeni yağmış kar gibi bekliyordu. Loş ışıkta, beyaz tümsekler, çarşafların altına uzanmış solgun siluetler seçiliyordu.

Kapı birden açıldı.

Bay Benedict, bir ışık seli içinde, kapıda durdu, başı geride, bir eli selam veren bir tiyatrocu gibi havada, öteki eliyse, olağandışı bir sarsılmazlık örneği, kapı tokmağında.

Yuvasına dönen kukla ustasıydı sanki.

Tiyatrosunun tam ortasında uzun bir dakika boyunca durdu. Kafasında, belki de, alkışlar inliyordu. Kıpırdamadı, ama bu değerbilir, alkışlayan seyirciye teşekkür için başını hafifçe eğdi.

Özenle ceketini çıkardı, astı, bembeyaz bir işgömleği giydi, profesyonel bir titizlikle kollarını iliklediği, çevresindeki iyi dostlarına göz gezdirerek ellerini ovuşturdu.

Bereketli bir hafta olmuştu; çarşafların altında sayısız aile kalıntıları yatıyordu, ve Bay Benedict onların önünde dururken giderek büyüdüğü, büyüdüğü, yükseldiği, üzerlerine yayıldığı duygusuna kapıldı.

«Alice gibi,» diye haykırdı hayret içinde. «Daha uzun, daha uzun. Daha meraklı, daha meraklı!» Ellerini bir cerrah gibi açtı, kapadı.

Odada ölülerle yalnızkenki inanmazlığını bir türlü yenememişti. Burada insanların efendisi olduğuna, burada insanlara istediğini yapabileceğine, onların da, zorunlu olarak, kendisine kibar davranıp yardımcı olmaları gerektiğine hem seviniyor, hem şaşırıyordu. Kaçamazlardı. Ve şimdi, öteki günlerde olduğu gibi, kendini rahatlamış, iyileşmiş hissediyordu, Alice gibi büyüyor, büyüyordu. «Öyle uzun, öyle uzun, çok uzun... başım... tavana... çarpana dek.»

Çarşaflarla örtülü insanların arasında yürüdü. İçine, gecenin geç saatinde sinemadan dönerkenki gibi bir duygu geldi yine, güçlü, uyanık, kendinden emin. Sine-

madan ayrılırken sanki herkes kendine bakıyordu, çok yakışıklıydı, haklıydı, cesurdu, filmdeki kahramanın bütün özelliklerini taşıyordu, hele sesi, öylesine tatlı, öylesine inandırıcıydı ki; sol kaşını gerektiği gibi kaldırıyor, bastonunu yere gerektiği gibi vuruyordu, bazen filmin neden olduğu bu hipnoz yol boyunca eve kadar sürüyor, uykusuna bile giriyordu. Yaşamında, inanamadığı ama çok sevdiği iki an bunlardı işte, sinemadayken ve burda - kendi küçük soğuk tiyatrosunda.

Uyuyan sıralar arasında yürüdü. beyaz kartların üstündeki her isme dikkat ediyordu.

«Bayan Walters. Bay Smith. Bayan Brown. Bay Andrews. İyi akşamlar, hepinize!»

«Bugün nasılsınız, Bayan Shellmund? Bilmek istiyordu, yatağın altında bir çocuğu arıyormuş gibi çarşafı kaldırarak. «Harika görünüyorsunuz, sevgili bayan.»

Bayan Shellmund'un onunla bir kere bile konuşmuşluğu yoktu; eteklerinin altında, ona zarif bir süzülüş, ağır başlı bir hız kazandıran gizli patenleriyle beyaz bir heykel gibi geçip giderdi hep.

«Sevgili Bayan Shellmund,» dedi bir sandalye çekip, bir büyüteçle kadına bakarak. «Farkında mısınız bilmem, hanımefendi, ama gözenekleriniz yağ salgılıyor. Canlıyken oldukça yağlıydınız. Gözeneklerinizden dolayı. Yağ ve sivilceler. Zengin bir menü Bayan Shellmund, sorununuz buydu işte. Çok miktarda krema, pastalar, şekerlemeler. Beyninizle çok gururlanırdınız Bayan Shellmund, beni, ayağınızın altındaki bir sikke hatta bir kuruş gibi görürdünüz. Ama o harika, eşsiz beyninizi köpüklü içkiler, limonatalar, gazozlar içinde o kadar yüzdürdünüz, ve bana o kadar üstünlük tasladınız ki, Bayan Shellmund, işte şimdi olacakları görün...»

Kadının üzerinde titiz bir operasyon uyguladı. Kafaderisini bir daire halinde kesti, kaldırdı, sonra da beyni çıkardı. Sonra, pasta fırınlarında bulunan ufak bir şeker - püskürtücüsü hazırladı ve boş kafanın içini küçük kremşantiye ve billur kurdelelerle, pembe, beyaz, yeşil yaldızlarla doldurdu, tepesine de pembe renkte güzel bir süsle Tatlı Düşler yazdı ve kafatasını yerine koydu, dikti, izleri de balmumu ve pudrayla gizledi. «İşte, oldu.» dedi ve bitirdi.

Yandaki masaya geçti.

«İyi akşamlar, Bay Wren. İyi akşamlar. Irkçıların başı bugün nasıllar bakalım, Bay Wren? Saf, akpak, tertemiz Bay Wren. Kar gibi beyaz. Bay Wren, böylesiniz işte. Yahudi ve zencilerden nefret eden adam. Azınlıklar, Bay Wren, azınlıklar.» Çarşafı çekti. Bay Wren cam gibi soğuk gözlerle bakıyordu. «Bay Wren, azınlıklardan birine bakın. Bendeniz. Aşağılıklar azınlığı, fısıltı halinde konuşanlar, yüksek sesle konuşmaktan korkanlar, küçük korkak hiçler, fareler. Size ne yapacağım biliyor musunuz, Bay Wren. İlkönce, kanınızı alalım, hoşgörüsüz dostum.» Kan alındı. «Şimdi de sıra mumyalaştırıcı sıvının şırınga edilmesinde.»

Bay Wren, kar gibi, tertemiz, içine akan sıvıyla yattı.

Bay Benedict güldü.

Bay Wren siyahlaştı; kapkara oldu, gece kadar kara.

Mumyalaştırıcı sıvı - mürekkepti.

«Selam sana, Edmund Worth!»

Ne biçimli bedeni vardı şu Worth'ün. Güçlüydü, bir dev kemikten öteki dev kemiğe uzanan kaslar, kapı gibi bir göğüs. O geçerken kadınların dili tutulurdu, erkekler, kıskançlıkla bakar, bir gece eve onun içinde gidip karılarına sürpriz yapmayı umarlardı. Ama Worth

bedenini hep kendine saklamıştı, onu alet ettiği iş ve zevkler günahtan hoşlananlar arasında vazgeçilmez bir konuşma konusu olmuştu her zaman.

«Ve şimdi burdasın işte,» dedi Bay Benedict biçimli bedene zevkle bakarak. Bir an dalıp kendi geçmişindeki kendi bedenini hatırladı.

Bir keresinde, gülünecek derecede kısa bedenini bir iki santim uzatabilmek umuduyla aldığı, şu kapıya çivilenip çene kemiğinin altından geçirilerek insanı yukarı doğru çeken alet yüzünden az kalsın kendi kendini boğuyordu. Ölü gibi solgun derisini renklendirmek için güneşe yatmış, ama haşlanmıştı, derisi de pul pul dökülmüş, alttan pembe, nemli hassas bir deri çıkmıştı. Peki ya, içlerinden aklının baktığı o birbirine yakın, cam gibi ufacık gözlerine, minicik yaralı ağzına ne demeli? Evleri yeniden boyayabilir, süprüntüleri yakar, kenar mahallelerden taşınır, annenizi öldürür, yeni giysiler, arabalar alır, para kazanır, tüm dış çevreyi yeni birşeyle değiştirebilirsiniz. Ama farenin boğazındaki peynir gibi sıkışmış bir beyin ne yapsın? Çevresi ona ihanet etmiş; derisi, bedeni, rengi, sesi ona, erkeklerin bayanların çenesini okşayıp dudaklarından öptüğü, dostlarla el sıkışıp, kokulu purolar değiş tokuş ettiği o geniş, parlak dünyaya erişmek için hiç şans tanımamış.

Aklından bunları geçirerek Bay Benedict, Bay Worth'ün muhteşem bedeninin önünde durdu.

Worth'ün başını kesti, yüzü yukarı gelecek biçimde saten bir yastığa, yastığı da bir tabuta koydu, sonra tabuta 86 kilo ağırlığında tuğla yerleştirdi, bedenin üst bölümüne benzetmek için de siyah bir ceket, beyaz bir gömlek ve bir boyunbağının içine birkaç yastık doldurdu ve bunların hepsinin üstüne, çeneye kadar kadifeden bir örtü çekti. Güzel bir aldatmaca olmuştu.

Bedeniyse soğuk bir bölmeye koydu.

«Öldüğümde, Bay Worth, başımın kesilip sizin bedeninize eklenerek gömülmesi için özel bir vasiyet bırakacağım. O zamana kadar, para için böylesine alçakça bir işi yapacak bir yardımcı bulurum nasıl olsa. İnsanın yaşarken sevilesi bir bedeni yoksa, hiç olmazsa ölünce buna kavuşmalı. Teşekkür ederim!»

Kapağı Edmund Worth'ün üstüne kapadı.

Kasabada, cenaze töreni sırasında tabutun kapağı kapalı gömülmek giderek rağbet edilen bir adet olduğundan, bu, Bay Benedict'e baskı altında tuttuklarını talihsiz konuklarına boşaltma fırsatı veriyordu. Kimini tabutlarında başaşağı, kimini yüzüstü çeviriyor, bazılarına da ayıp hareketler yaptırıyordu. Ama en çok, beş çayına giderken yolda araba kazası geçirip ölmüş bir grup yaşlı kızla ilgilenirken eğlenmişti. Bunlar ünlü dedikoducuları, hep seçme bir konu üstünde kafa kafaya verirlerdi. Üçlü cenaze törenine katılanların bilmedikleriyse (üç tabutun kapağı da kapalıydı), üçünün de, yaşarkenki gibi, bir tabuta sığdırılmış olduklarıydı; sonsuz, soğuk, taşlaşmış bir dedikodu için kafa kafaya. Öteki iki tabut, çakıl taşı, deniz kabuğu, ve alacalı kumaş parçalarıyla doluydu. Güzel bir tören olmuştu. Herkes ağlamıştı. «Şu üç ayrılmazlar, en sonunda ayrıldı,» diye hıçkırmıştı herkes.

«Evet,» demişti Bay Benedict, üzüntüsünden yüzünü saklayarak.

Taşıdığı adalet duygusunun kanıtı olarak, Bay Benedict zengin bir adamı çırılçıplak gömmüştü; yoksul bir adamıysa, altından bir giysiye sarmalayarak, düğme yerine 5 dolarlık altın para, her bir gözkapağının üstünde 20 dolarlık sikkelerle. Bir avukatıysa hiç gömme-

miş, adamı yakma-aletinde kül etmişti - tabuttakiyse, bir Pazar günü ormanda yakaladığı kokarcadan başka birşey değildi.

Yaşlı bir kız, bir akşam gömülürken, korkunç bir kurgunun kurbanı oldu. İpek yorganın altında, yaşlı bir adamın parçalarıyla beraber gömüldü. Orda öylece yatıyordu, soğuk organların hakaretine, gizli ellerin, gizli ve dikilmiş başka şeylerin soğuk tecavüzüne uğruyordu. Bu durumun yarattığı şok yüzünden okunur gibiydi.

Böylece Bay Benedict o akşam morgunda cesetten cesede dolaştı, bütün çarşaflı biçimlerle konuştu, gizlisini saklısını anlattı. Günün son cesedi Merriwell Blythe adında birine aitti, büyü ve komalardan şikâyetçi bir adam. Bay Blythe birkaç kez öldü sanılıp getirilmiş, ama her keresinde ölmekten kılpayı kurtulmuştu.

Bay Benedict çarşafı Bay Blythe'ın yüzünden çekti.

Bay Merriwell Blythe gözlerini kırpıştırdı.

«Ah!» Bay Benedict çarşafı düşürüverdi.

«Sen!» diye haykırdı çarşafın altındaki ses.

Bay Benedict sedyeye yıkılacak gibi oldu, sarsılmıştı birden.

«Beni kaldır burdan!» diye haykırdı Bay Merriwell Blythe'ın sesi.

«Yaşıyorsunuz!» dedi Bay Benedict, çarşafı yana çekerek.

«Son bir saat içinde işittiğim, dinlediğim şeyler, aman tanrım!» diye inledi yaşlı adam sedyenin üstünde, gözlerini beyaz eksenler çevresinde fıldır fıldır döndürerek. «Kıpırdayamadan, söylediğin o iğrenç şeyleri dinleyerek burda yatmak ne demek! Seni kötü, kötü yaratık, iğrenç şey, cani, canavar, kaldır beni burdan. Başkana, konseye, herkese anlatacağım, seni canavar!

Seni sadist, sapık, hain, ne korkunç adammışsın, bekle de gör, seni *ele* vereceğim;» diye çığlık atıyordu yaşlı adam, köpürerek. «Kaldır beni burdan!» «Hayır!» dedi Bay Benedict diz çökerek. «Seni cani!» diye hıçkırıyordu Bay Merriwell Blythe. «Bu işin yıllardır, hiç birimizin insanlara neler yaptığından haberi olmadan kasabamızda sürüp gittiğini düşünmek ne korkunç! Seni canavar ruhlu canavar!» «Hayır,» diye fısıldadı Bay Benedict kalkmaya çalışırken yuvarlanarak, felç olmuş gibi, dehşet içinde. «Söylediğin şeyler!» diye suçluyordu yaşlı adam kuru bir aşağılamayla. «Yaptığın şeyler!» «Üzgünüm,» diye fısıldadı Bay Benedict.

Yaşlı adam kalkmaya çalıştı. «Yapmayın!» dedi Bay Benedict ve adamı kavradı. «Bırak beni!» dedi yaşlı adam. «Hayır,» dedi Bay Benedict. Bir şıringaya uzanıp yaşlı adamın koluna sapladı. «Siz!» diye bağırdı yaşlı adam, çılgınca, tüm çarşaflı biçimlere. «Yardım edin!» Görmeden pencereye baktı, eğri taşlarıyla aşağıdaki kilise avlusuna. «Siz ordakiler, siz de, taşların altındakiler, yardım edin! Dinleyin!» Yaşlı adam geri düştü, vızıldıyor, köpürüyordu. Ölmekte olduğunu biliyordu. «Hepiniz dinleyin,» diye geveledi. «Bana bunu yaptı, size, size, hepinize, çok daha fazlasını, uzun zamandır. Kabul etmeyin! Hiç kimseye birşey yapmasına izin vermeyin artık!» Yaşlı adam dudaklarındaki nesneyi yaladı, gücü tükeniyordu. «Birşey yapın ona!»

Bay Benedict olduğu yerde duruyordu, dehşet içinde, «Hiçbirşey yapamazlar bana, yapamazlar. Yapamazlar diyorum.»

«Çıkın mezarlarınızdan,» diye hırıldadı yaşlı adam. «Yardım edin! Bu gece, veya yarın, veya çok geçmeden, ama çıkın ve onu haklayın, bu iğrenç adamı!» Ağlamaya başladı.

«Ne aptallık!» dedi Bay Benedict uyuşmuş bir halde. «Ölüyorsunuz işte, ne aptallık.» Bay Benedict dudaklarını oynatamıyordu. Gözleri büyümüştü. «Hadi ölün artık, çabuk.»

«Herkes kalksın!» diye bağırdı yaşlı adam. «Herkes ayağa! Yardım edin!»

«Lütfen konuşmayın artık,» dedi Bay Benedict. «Dinlemek istemiyorum, gerçekten.»

Oda ansızın karardı. Gece olmuştu. Vakit ilerliyordu. Yaşlı adam inledi durdu, gücü gittikçe tükeniyordu. Sonunda, gülümseyerek, «onlara çok çektirdin, iğrenç adam,» dedi. «Bu gece sana birşey yapacaklar.»

Yaşlı adam öldü.

İnsanlar, o gece mezarlıkta bir patlama oldu diyorlar. Daha doğrusu, bir seri patlama, garip nesnelerden çıkan bir koku, bir hareket, bir şiddet, bir çılgınlık. Bir sürü ışık ve şimşek vardı, bir tür yağmur yağdı, kilise çanları çaldı, çan kulesinin içinde bir ileri bir geri, taşlar devrildi, nesneler lanet yağdırdı, havada nesneler uçuştu, bir kovalama bir bağırışma, gölgeler, gölgeler, morgun tüm ışıkları parıl parıl, çevik hareketlerle sürüne sürüne girip çıkan şeyler, pencereler kırıldı, kapılar menteşelerinden söküldü, yapraklar ağaçlardan, demir kapılar gıcırdadı ve sonunda Bay Benedict'in koşuşan silueti göründü, ordan oraya koşuyordu, yok oluyordu, ışıklar söndü, birdenbire ve yalnızca Bay Benedict'ten gelebilecek canhıraş bir çığlık.

Sonra - hiçbirşey. Sessizlik.

Kasaba halkı ertesi sabah morga girdi. Morg binasını ve kiliseyi aradılar, sonra mezarlığa gittiler.

Ama kandan başka birşey bulamadılar, bol miktarda kan, gözün görebileceği her yere damlamış, sıçra-

mış, yayılmış, sanki gökler geceleyin seller halinde yağdırmış gibi.

Ama Bay Benedict'ten tek bir iz bile yoktu.

«*Biz* nerden bilelim?» diye yanıtladı herkes, şaşırmış.

«Nerde acaba?» diye meraklandı herkes.

Sonra yanıtı buldular.

Mezarlıkta yürürken taşların sıra sıra, eskimiş, yıpranmış, eğrilmiş olduğu derin ağaç gölgelerinde durdular. Ağaçlarda kuşlar ötmüyordu. Kalın yapraklar arasından güç bela sızan günışığı, küçük bir ampulün pırıltısı gibiydi, güçsüz, cılız, inanılmaz, dramatik, ince.

Bir mezartaşının başında durdular. «İşte!» diye bağırdılar.

Başkaları, kül rengi, yosun bağlamış taşın üstüne eğilip haykırdılar.

Yeni kazınmış, sanki titrek, hasta, aceleci parmaklarla kazınmış gibi (daha doğrusu tırnaklarla kazınmış gibi, yazı o kadar yeniydi) bir ad: BAY BENEDICT

«Şuraya bakın!» diye bağırdı bir öteki. Herkes döndü. «Bu da, bu taş da, bu da, bu da!» diye bağırdı kasabalı, beş başka taşa daha işaret ederek.

Herkes çevreye dağıldı, bakıp geri döndüler .

Her bir taşın üstünde, tırnaklarla kazınmış aynı mesaj yazılıydı: BAY BENEDICT -

Kasaba şaşkına döndü.

«Ama bu olanaksız,» diye karşı çıktı bir tanesi, belli belirsiz. «Bu taşların hepsinin altına gömülmüş *olamaz!*»

Uzun bir süre orda durdular. İçgüdüsel olarak sinirli sinirli birbirlerine baktılar, sessizliğin ve karanlık ağaçların içinde. Bir yanıt bekliyorlardı. Beceriksiz, duyusuz dudaklarla, bir tanesi karşılık verdi:

«Olamaz mı?»

ATEŞ ve BUZ

Geceleyin, Sim doğdu. Soğuk mağara taşlarının üzerinde viyaklıyordu. Kalbi dakikada bin kez atıyordu. Büyüyordu, düzenli olarak.

Annesi ateşten yanan elleriyle ağzına yiyecek veriyordu. Yaşam karabasanı başlamıştı. Doğumundan hemen sonra gözleri açıldı ve sonra, nedenini tam anlayamadan, parlak, ısrarlı bir korkuyla doldu. Ağzına tıkıştırılan yiyeceklerle boğuldu, viyakladı. Çevresine baktı, körce.

Kalın bir sis vardı. Sonra sis kalktı. Mağaranın çizgileri belirdi. Ve uzakta, hayal meyal bir adam göründü, hasta, vahşi, korkunç. Adamın yüzünde ölüm vardı. Yaşlıydı, rüzgârlarla kırışmış, sıcakta kerpiç gibi pişmişti. Adam mağaranın uzak bir köşesine çömelmişti, gözünün akları yüzünün bir yanına dönmüş, donmuş gece gezegeninin üstünde uğuldayan rüzgârı dinliyordu.

Sim'in annesi ara sıra titreyerek, gözlerini adamdan ayırmadan Sim'i çakıl meyveleriyle, vadi otlarıyla, mağara girişinden kopardığı buz parçacıklarıyla besliyordu ve yedikçe, sindirdikçe, yine yedikçe Sim büyüyor, büyüyordu.

Mağaranın köşesindeki adam - babasıydı! Adamın yüzünde yaşayan tek şey gözleriydi. Buruşuk ellerinde yontulmamış taştan bir bıçak tutuyordu, duyusuz çenesi aşağı sarkmıştı.

Sonra, giderek genişleyen görüş alanında, Sim, bu yaşama bölgesinin ötesindeki tünelde oturan yaşlı insanları gördü. O seyrederken, yaşlılar ölmeye başladı.

Acıları mağarayı doldurdu. Balmumundan heykelcikler gibi eriyorlardı, yüzleri sivri kemiklerine doğru içeri göçüyor, dişleri fırlıyordu. Bir dakika önce erişkin, pürüzsüz, canlı, parlak olan yüzlerindeki deri, bir dakika sonra kuruyor, yanıp yokoluyordu.

Sim annesinin kavrayışından kurtulmak için çırpındı. Annesi tuttu onu. «Hayır, hayır,» diye yatıştırdı, usulca, içten, bir yandan da bu hareketin kocasının yeniden kalkmasına neden olup olmayacağını gözlüyordu.

Yumuşak, çıplak, çevik ayakların sesi duyuldu ve Sim'in babası mağara boyunca koşup geldi. Sim'in annesi bir çığlık attı. Sim onun göğsünden koparıldığını hissetti. Taşların üstüne düştü, yuvarlanıyor, körpe, ıslak ciğerleriyle avaz avaz bağırıyordu!

Babasının örümcekli yüzü üzerinde kımıldanıyordu, bıçak havadaydı. Daha annesinin karnındayken durmadan gördüğü doğum öncesi karabasanlara benziyordu bu. Sonraki birkaç ateşten, olanaksız saniye boyunca beyninden sorular geçti bir çırpıda. Bıçak havada asılıydı, yoketmeye hazır. Ama bu mağaradaki yaşam, ölen insanlar, buruşma, çılgınlık, bütün hepsi Sim'in körpe, küçük beyninde kabardı. Nasıl oluyor da anlıyordu? Yeni doğmuş bir bebek. Yeni doğmuş bir bebek görebilir, anlayabilir, yorumlayabilir miydi? Hayır. Yanlıştı. Olanaksızdı. Ama oluyordu işte! Ona! Doğalı daha bir saat olmuştu. Bir saniye sonra belki de ölecekti!

Annesi babasının sırtına doğru atıldı ve silahına saldırdı. Sim, ikisinin de çarpışan aklından geçen korkunç duygu akışını kavradı. «Bırak öldüreyim!» diye

bağırdı baba, boğuk boğuk, hıçkırır gibi soluyarak. «Yaşayıp da ne olacak?»

«Hayır, hayır,» diye diretti anne ve zayıf, yaşlı bedeni, babanın kocaman bedeni boyunca uzandı, silahına vurmak için çabaladı. «Yaşamalı o! Belki onun bir geleceği olur. Bizden çok yaşar belki, genç kalır!»

Baba geriye, taştan bir beşiğin üstüne düştü. Sim, o taş bebeğin içinde yatan, çevresine bakınan, gözleri parıldayan bir şekil daha gördü. Sessizce kendi kendini besleyen, yiyecek bulmak için ufacık ellerini oynatan bir kız çocuğu. Kızkardeşi.

Anne bıçağı babanın elinden çekip aldı, ayağa kalktı, kaskatı ağarmış saçlarından bir bulutu geri atarken ağlıyordu. Ağzı titriyor, seğiriyordu. «Seni öldüreceğim!» dedi, gözleri kocasına ateş püskürerek. «Çocuklarımı rahat bırak.»

Yaşlı adam bitkinlikle, acıyla yere tükürdü ve boş boş taş beşiğe baktı, küçük kıza. «Yaşamının sekizde biri bitti bile,» diye soludu. «Ama o bunu bilmiyor. Ne anlamı var ki?»

Sim seyrederken annesi değişti, acı çeken, dumanlı bir biçim aldı. İnce, kemikli yüzünü bir sürü kırışık kapladı. Acıyla sarsıldı, Sim'in yanına oturmak zorunda kaldı, titreyerek, bıçağı pörsümüş göğüslerine bastırdı. O da, tüneldeki yaşlı insanlar gibi yaşlanıyor, ölüyordu.

Sim durmadan ağlıyordu. Baktığı her yer korkunçtu. Bir akıl geldi kendininkini karşılamak için. İçgüdüsel olarak taş beşiğe doğru baktı. Kızkardeşi, Dark, bakışına karşılık verdi. Beyinleri, dolanan parmaklar gibi birbirine dokundu. Sim biraz sakinleşti. Öğrenmeye başlamıştı.

Baba iç çekti, yeşil gözlerini kapattı. «Çocuğu bes-

le,» dedi bitkinlikle. «Çabuk. Nerdeyse şafak sökecek, bu bizim son günümüz, kadın. Besle onu. Büyüt.»

Sim sakinleşti ve korkunçluğun içinden görüntüler yüzmeye başladı ona doğru.

Bu gezegen güneşten bir sonraydı. Geceler soğukla yanıyor, günler ateşten meşalelere benziyordu. Bu, şiddet dolu, olanaksız bir dünyaydı. İnsanlar, inanılmaz buzdan ve ateşli günden kaçmak için kayalıklarda yaşıyorlardı. Yalnızca şafakta ve günbatımında hava tatlı bir soluk, kokulu bir çiçek gibiydi, o zaman mağara insanları çocuklarını taşlı, çıplak vadiye çıkarıyorlardı. Şafakta buz eriyip dere, ırmak oluyor, günbatımında gündüzki ateş sönüyor, serinliyordu. Bu ılık, yaşanabilir aralıklarda, insanlar yaşıyor, koşuyor, oynuyor, seviyordu, mağaralardan uzak; gezegenden yaşam fışkırıyordu. Bitkiler büyüyor, kuşlar gökte kurşun gibi uçuyorlardı. Küçük, memeli hayvanlar kayalara akın ediyordu; herşey bu kısa tatil anında yaşamdan payını almaya bakıyordu.

Dayanılmaz bir gezegendi bu. Sim bunu, daha doğduktan birkaç saat sonra bile anlayabiliyordu. Irk anıları fışkırdı içinde. Bütün yaşamı boyunca mağaralarda yaşayacaktı, sadece günün ilk saatini dışarıda geçirecekti. Burda, bu taştan hava kanallarında konuşacak, hiç durmadan halkıyla konuşacaktı, hiç uyumadan, düşünecek, düşünecek, sırt üstü yatıp düş görecekti; ama hiç uyumayacaktı.

Ve tamı tamına sekiz gün yaşayacaktı.

Bu düşüncenin *şiddeti!* Sekiz gün. Sekiz *kısa* gün. Yanlıştı, olanaksızdı, ama gerçekti. Daha annesinin karnındayken bile, tuhaf, uzak, vahşi bir sesten gelen ırk bilgisi ona çarçabuk oluşacağını, biçimleneceğini ve bir anda dışarı atılacağını söylemişti.

Doğum bir bıçak darbesi kadar çabuktu. Çocukluk bir şimşek gibi çakıp bitiyordu. Yeniyetmelik düşen bir yıldırımdı. Erişkinlik bir düş, olgunluk bir efsane, yaşlılık kaçılmaz derecede hızlı bir gerçeklik, ölüm çevik bir kesinlikti.

Bugünden itibaren sekiz gün sonra, yarı kör, buruşmuş bir halde ölüyor olacaktı, tıpkı babasının şimdi olduğu gibi, boş boş kendi karısına ve çocuğuna bakacaktı.

Bugün tüm yaşamının sekizde biriydi. Her saniyesini değerlendirmek zorundaydı. Bilgi edinmek için anne-babasının düşüncelerini araştırmalıydı.

Çünkü birkaç saat sonra öleceklerdi.

Olanaksız bir haksızlıktı bu. Yaşam sadece bu muydu? Doğum öncesinde uzun yaşamlar, yanmış taştan değil yeşil bitkilerden vadiler, ılıman bir iklimin düşünü kurmamış mıydı? Eğer düşünde bunları gördüyse, bu görüntülerde gerçek payı olması gerekmez miydi? Uzun yaşamı nasıl arayıp bulacaktı? Nerde? Sekiz kısa, eriyip giden günde nasıl uğruna çalışmaya değer bir yaşam amacı edinebilirdi ki?

Nasıl olup da halkı böylesi bir duruma düşmüştü?

Sanki bir düğmeye dokunulmuş gibi, bir görüntü belirdi gözünün önünde. Uzak, yeşil bir dünyadan uzaya fırlatılan, uzun alevlerle savaşan ve bu kısır gezegene çakılan maden tohumlar. Parçalanmış gövdelerinden dışarı yuvarlanan kadın ve erkekler.

Ne zaman? Uzun zaman önce. On bin gün. Kaza kurbanları güneşten korunmak için kayalıklara sığınmışlardı. Ateş, buz ve seller, dev maden tohumların enkazını süpürüp götürmüştü. Kurbanlar dövülen demir gibi işlenmiş, biçimlenmişti. Güneş ışınları kurutmuştu onları. Kalp atışları hızlanmış, dakikada iki yüz, beş yüz, bin atışa çıkmıştı. Derileri kalınlaşmış, kanları de-

ğişmişti. Yaşlılık koşarak gelmişti. Çocuklar mağaralarda doğuyordu. Doğum giderek, giderek çabuklaşıyordu. Bu dünyadaki tüm yaban hayatı gibi, kazadan kurtulan kadın ve erkekler de bir haftada ölüyordu, arkalarında aynısını yineleyecek çocuklar bırakarak.

Demek yaşam bu, diye düşündü Sim. Düşünce kafasında konuşulmamıştı, çünkü hiç kelime bilmiyordu, yalnızca görüntüler, eski bir bellek, bir bilinç, ete, taşa, madene işleyebilen bir telepati vardı kafasında. Bütün bu olaylar sırasında, bir yerde, telepati ve ırk anıları geliştirmişlerdi, bütün bu korkunçluk içindeki tek armağanlar, tek umutlardı bunlar. Böylece Sim düşündü, ben, boşuna doğmuş uzun nesillerin beş binincisiyim. Sekiz gün sonra ölmekten kurtulmak için ne yapabilirim? Kaçış yolu var mı?

Gözleri daha çok açıldı, bir başka görüntü belirdi.

Bu kayalık vadinin ötesinde, alçak bir tepenin üstünde, sağlam, parçalanmamış bir maden tohum yatıyordu. Çığların dokunup çürütmediği maden bir gemi. Gemi boş, sağlam, yerli yerindeydi. Kaza geçiren bütün gemiler arasında, hâlâ işler, kullanılır durumda olan tek gemiydi. Ama çok, çok uzaktaydı. İçinde yardım edecek hiç kimse yoktu. İşte, uzak dağdaki bu gemi onun erişmek için büyüyeceği hedef olacaktı. Tek kurtuluş umudu ondaydı.

Kararını verdi.

Bu kayalıkta, aşağılarda yalnız bir yere kapanmış bir avuç bilimadamı vardı. İşte bu adamlara gidecekti, yeterince büyüyüp akıllanınca. Onlar da kaçmanın düşünü kuruyorlardı, uzun yaşamanın, yeşil vadilerin, ılıman iklimlerin. Onlar da özlemle dağdaki o uzak gemiye bakıyorlardı, madeni öyle kusursuzdu ki, çürümüyor, yaşlanmıyordu.

Kayalık inildedi.

Sim'in babası aşınmış, cansız yüzünü kaldırdı. «Şafak söküyor,» dedi.

II

Sabah, kayalıkların güçlü, granit kaslarını gevşetti. Çığ zamanı gelmişti.

Tünellerde, koşan çıplak ayakların sesi yankılandı. Erişkinler, çocuklar istekli, aç gözlerle dışarıdaki şafağa doğru fırladılar. Uzaktan, Sim kayaların gümbürdediğini duydu, bir çığlık, sonra sessizlik. Çığlar vadiye düşmüştü. Bir milyon yıldır sıralarını bekleyen, henüz düşmeye hazır olmayan kayalar ağırlıklarını koyuverdiler, yolculuklarına tek tek taşlar halinde başlamışken, binlerce şarapnel ve sürtünmekten ısınmış altın külçesi halinde vadi tabanına çarptılar.

Her sabah en az bir kişi bu yüzden ölüyordu.

Kayalık insanları çığlarla karşılaşmaya cesaret edebiliyorlardı. Yaşamlarına bir heyecan daha katıyordu bu, çok kısa, paldır küldür, çok tehlikeli yaşamlarına.

Sim babasının kendisini kavradığını hissetti. Mağaranın ağzına bin yardalık bir yol katettiler; gün ışığı belirdi. Babasının gözlerinde pırıltılı, çılgın bir ışık vardı. Sim kıpırdayamıyordu. Ne olacağını sezer gibiydi. Babasının arkasında, annesi koşturuyordu, yanısıra da kızkardeşi, Dark, «Bekle! Dikkatli ol!» diye bağırdı kocasına.

Sim babasının çömeldiğini hissetti, dinliyordu.

Kayalığın yukarısında bir titreşim oldu, bir ürperti.

«Şimdi!» diye gürledi babası ve ayağa fırladı.

Bir çığ üzerlerine geliyordu!

Sim, yıkılan duvarlar, toz, kargaşa dolu izlenimler

ediniyordu. Annesi haykırdı! Bir sarsıntı, bir yıkılma oldu.

Son bir adım daha atarak Sim'in babası güne doğru atıldı. Çığ arkasında gümbürdedi. Annenin ve Dark'ın kenara çekilip durduğu yerde mağaranın ağzı süprüntü ve her biri elli kilo çeken iki kaya parçasıyla kapanmıştı.

Çığ fırtınasının ardından kumlar akmaya başladı. Sim'in babası bir kahkaha patlattı. «Becerdim! Tanrılar! Hâlâ yaşıyorum!» Aşağılarcasına kayalığa bakıp tükürdü. «Pah!»

Anne ve kızkardeşi Dark süprüntüleri aşmaya çalışıyorlardı. Kocasına küfretti. «Budala! Sim'i öldürebilirdin!»

«Şimdi de öldürebilirim,» diye terslendi baba.

Sim dinlemiyordu. Yandaki tünelin ağzındaki çığ kalıntılarıyla büyülenmiş gibiydi. Bir kaya tümseğinin altından kan sızıyor, toprağa karışıyordu. Görülecek başka birşey yoktu. Biri oyunu kaybetmişti.

Dark, kıvrak, çevik ayaklarının üstünde ileri koştu, çıplak, kararlı.

Vadinin havası dağlar arasından süzülen şarap gibiydi. Gök duru maviydi. Gündüzki soluk, kavruk hava değildi bu, ne de gecenin şişkin, yaralı bereli siyah-mor, sönük yıldızlarla dolu havası.

Burası gelgitli bir göle benziyordu. Çeşit çeşit, şiddetli iklimlerden dalgaların çarpıp çekildiği bir yer. Şu anda gelgit gölü dingin, serindi, içinde yaşam kıpırdanıyordu.

Bir kahkaha! Uzaktan, Sim duydu. Neden kahkaha? Bu insanlar gülmeye nasıl zaman bulabiliyorlar? Belki daha sonra öğrenecekti bunu.

Vadi ansızın bir renk cümbüşüyle kaplandı. Bitki örtüsü aceleci şafaktan çözülerek en beklenmedik kay-

naklardan dışarı uğradı. İnsan seyrederken çiçekler açıyordu. Düzgün kayaların üstünde soluk yeşil asmalar belirdi. Saniyeler sonra, olgun meyve kümeleri fırladı dallardan. Baba Sim'i annesine verdi ve geçici, uçucu ürünü dermeye koyuldu, kızıl, mavi, sarı meyveleri belinde asılı kürk bir torbaya tıkıştırıyordu. Anne nemli taze otları koparıp Sim'in ağzına veriyordu.

Duyuları bilenip keskinleşiyordu. Büyük bir açlıkla bilgi biriktiriyordu. Sevgiyi, evliliği, gelenekleri, kızgınlığı, acımayı, öfkeyi, bencilliği, ince ayrımları, gerçekleri ve düşünceleri anlıyordu. Bir şey başka bir şeyi getiriyordu beraberinde. Yeşil bitki örtüsünün görüntüsü aklını bir topaç gibi çeviriyor, açıklamalar için zaman olmayan bu dünyada, kendi başına araştırıp yorumlaması gereken aklı, denge kurmaya çalışıyordu. Hafif besin yüklemesi, kendi sistemine ilişkin, enerjiye, hareket ilişkin bilgi verdi ona. Yumurtanın kabuğunu kırıp çıkan bir kuş yavrusu gibi, bir birimdi, eksiksiz, her şeyi bilen. Her aklı besleyen kalıtım ve telepatiydi bütün bunları yapan. Kendi yeteneğine duyduğu hayranlık giderek büyüyordu.

Yürüdüler, anne, baba ve iki çocuk, kokuları koklayarak, kuşların vadinin bir duvarından ötekine fırlatılan çakıllar gibi zıplayışını seyrederek, ansızın baba tuhaf birşey söyledi:

«Hatırlıyor musun?»

Ne hatırlaması? Sim hayret etti. Hatırlamak onlar için bu kadar güç müydü, topu topu yedi gün yaşadıkları halde!

Karı koca birbirlerine baktılar.

«Sadece üç gün önce miydi?» dedi kadın, bedeni titreyerek, gözlerini yumdu düşünmek için. «İnanamıyorum. Haksızlık bu.» Hıçkırdı, sonra elleriyle yüzünü ka-

pattı, kurumuş dudaklarını ısırdı. Rüzgâr ağarmış saçlarını dalgalandırdı. «Şimdi ağlama sırası bende. Bir saat önce sendeydi!»

«Bir saat yarı bir ömür demek.»

«Gel.» Kocasının koluna girdi. «Herşeye bakalım, çünkü son görüşümüz olacak.»

«Güneş bir iki dakika sonra doğacak,» dedi yaşlı adam. «Geri dönmemiz gerek.»

«Bir dakikacık daha,» diye yalvardı kadın.

«Güneş yakalar bizi.»

«Yakalarsa yakalasın!»

«Söylediğinde ciddi olamazsın.»

«Hiçbirşeyde ciddi değilim, değilim,» diye bağırdı kadın.

Güneş hızla yaklaşıyordu. Yeşil vadi yanıp kül oldu. Kayalıkların üstünden kavurucu bir rüzgâr patladı. Uzakta, güneş mızraklarının kayalık siperlerini dövdüğü yerde, dev taş yüzeyler, içindekileri boşalttılar; o ana kadar düşmemiş çığlar, salıverilip düştü kat kat.

«Dark,» diye bağırdı baba. Kız, vadinin sıcak tabanından fırladı, karşılık verdi, saçı, arkasında siyah bir bayrak gibi. Elleri yeşil meyvelerle dolu, onlara katıldı.

Güneş ufku alevlendirdi, hava tehlikeyle kasıldı, ıslık çaldı.

Mağara insanları toparlandılar, bağırarak, düşmüş çocuklarını yerden aldılar, ağır meyve ve bitki yüklerini derin sığınaklarına taşıdılar. Birkaç dakika içinde vadi çıplaklaştı. Birisinin unuttuğu küçük bir çocuk dışında. Düzlükte koşuyordu ama yeterince güçlü değildi, yutucu sıcak, o daha vadinin ortasındayken kayalıklardan aşağı süzülüyordu.

Çiçekler yandı, otlar, yılanlar gibi kayaların içine geri çekildiler. Çiçek tohumları uçuşup rüzgârın ansız

fırınına düştüler, uzak sel çukurlarına, yarıklara ekildiler, bu geceki gün batımında çiçeklenmeye, sonra yine tohum olup ölmeye hazır.

Sim'in babası vadi tabanında yalnız başına koşan o çocuğu seyretti. O, karısı, Dark ve Sim tünellerinin ağzında güvencedeydiler.

«Başaramayacak,» dedi baba. «Seyretme, kadın. Seyretmeye değmez.»

Döndüler. Sim dışında; onun gözleri vadi tabanında bir maden pırıltısı yakalamıştı. Yüreği hızla çarptı, gözleri bulandı. Uzakta, alçak bir dağın tepesinde, uzaydan gelen o maden tohumlardan biri, göz alıcı bir ışıltıyla yansıyordu. Sanki ceninken gördüğü düşlerden biri gerçek oluyordu. Maden bir uzay tohumu, sağlam, hasar görmemiş, bir dağda yatıyordu! Geleceği işte ordaydı. Yaşama umudu ordaydı. Bir iki gün sonra oraya gidecekti —ne tuhaf— büyük bir adam olduğunda.

Güneş erimiş lav gibi vadiye yayıldı.

Koşan küçük çocuk bir çığlık attı, güneş yaktı, çığlık kesildi.

Sim'in annesi acıyla tünelin aşağısına yürüdü, birden yaşlanmıştı, durdu, uzandı, geceleyin oluşan son iki buz sarkıtını kırdı. Birini kocasına verdi, diğerini tuttu. «Son bir kez daha içelim. Sana, çocuklara.»

«Sana,» diye işaret etti baba. «Çocuklara.» Sarkıtları kaldırdılar. Sıcaklık, buzu susamış boğazlarından aşağı akıttı.

III

Güneş bütün gün püskürdü, vadiyi yaladı. Sim bunu göremiyordu, ama anne-babasının kafasındaki canlı resimler, gündüz ateşinin varlığına yeterli birer tanık-

tı. Işık cıva gibi oynuyor, mağaraları kızartıyor, cızırdatıyordu, içeri doğru sokuluyor ama yeterince derine işleyemiyordu. Mağaraları aydınlatıyor, kaya kovuklarını güzelce ısıtıyordu.

Sim anne-babasını genç tutmak için çabaladı. Ama o aklıyla ve görüntülerle ne kadar çabalarsa çabalasın, gözünün önünde birer mumyaya dönüştüler. Babası bir yaşlılık evresinden ötekine atlıyor gibiydi. Yakında ben de böyle olacağım, diye düşündü Sim korku içinde.

Sim gittikçe büyüyordu. Bedeninin sindirim-boşaltım hareketlerini hissediyordu. Her an besleniyordu, sürekli olarak yiyor, yutuyordu. Görüntülere ve olaylara sözcükler yakıştırmaya başlamıştı. Şöyle bir sözcük sevgiydi. Bu bir soyutlama değil bir süreçti, bir soluk alış, koklanan bir sabah havası, bir kalp atışı, onu tutan kolun kıvrımı, annesinin yüzündeki bir bakıştı. Süreçleri görüyor, asılı yüzünün gerisini araştırıyor ve annesinin aklındaki sözcüğü buluyordu, kullanılmaya hazır. Gırtlağı konuşmaya hazırlanıyordu. Yaşam onu itiyordu, unutuluşa doğru önüne katıp sürüklüyordu.

Tırnaklarının genişlediğini, hücrelerinin yerleştiğini, saçının sıklaştığını, kemik ve veterlerinin çoğaldığını, beyninin yumuşak, solgun balmumunun oluklandığını hissediyordu. Doğduğunda bir buz parçası kadar temiz, saf, boş olan beyni, bir an sonra, bir taş çarpmış gibi, milyonlarca düşünce ve buluş yarığına çatlıyor, ayrılıyor, biçimleniyordu.

Kızkardeşi Dark, öteki sera çocuklarıyla birlikte içeri dışarı koşuşuyor, durmadan yiyordu. Annesi Sim'in üstüne titriyordu, yemek yemiyordu, çünkü iştahı yoktu, gözleri ağlarla örtülüydü.

«Günbatımı,» dedi babası, sonunda.

Gün bitmişti. Işık söndü, rüzgâr uğuldadı.

Annesi kalktı. «Dış dünyayı bir kez daha görmek is-

tiyorum... Bir kerecik daha...» Körcesine baktı, titreyerek.

Babasının gözleri kapalıydı, duvara dayanmış yatıyordu.

«Kalkamam,» diye fısıldadı hafifçe. «Kalkamıyorum.»

«Dark!» diye seslendi anne, sesi kısık, kız koşarak geldi. «İşte,» ve Sim'i kıza verdi. «Sim'i sıkı tut, Dark, besle onu, iyi bak.» Sim'e son bir kez şefkatle dokundu.

Dark tek söz etmedi, Sim'i tutuyordu, kocaman yeşil gözleri ıslak ıslak parlıyordu.

«Git artık,» dedi anne. «Onu günbatımına çıkar. Keyfinize bakın. Yiyecek toplayın, yeyin. Oynayın.»

Dark arkasına bakmadan uzaklaştı. Sim, kucağında döndü, omuzunun üstünden inanmayan, acılı gözlerle geriye baktı. Bağırdı ve nasılsa, varoluşunun ilk sözcükleri dudaklarına geldi, döküldü:

«Neden?...»

Annesinin irkildiğini gördü. «Çocuk konuştu!»

«Evet,» dedi babası. «Ne dedi duydun mu?»

«Duydum,» dedi anne sessizce.

Sim'in, yaşayan anne-babasına ait gördüğü son şey, annesinin titreyerek, sallanarak, ağır ağır ilerleyip sessiz kocasının yanına yatması oldu. Bu, onları hareket ederken son görüşüydü.

IV

Gece oldu, sabah oldu ve ikinci gün başladı.

Geceleyin ölenlerin cesetleri bir cenaze alayıyla ufak bir dağın tepesine taşındı. Alay uzun, cesetler yığınlaydı.

Dark da alayın içinde yürüyordu, yeni yürümeye

başlayan Sim'i elinden tutarak. Sim şafaktan bir saat önce yürümeyi öğrenmişti.

Dağın tepesinde, Sim yine uzaktaki maden tohumu gördü. Hiç kimse buna bakmıyor, bundan konuşmuyordu. Neden? Bir neden mi vardı? Yoksa bu bir serap mıydı? Neden ona doğru koşmuyorlardı? Tapmıyorlardı? Ona ulaşmaya çalışıp, uzaya uçmuyorlardı?

Cenaze töreni yapıldı. Cesetler toprağa yatırıldı, güneş bunları birkaç dakika içinde yakacaktı.

Sonra alay döndü ve tepeden aşağı koştu, temiz havada koşmak, oynamak, gülmek için bir saatlik boş zamanlarını değerlendirmek istiyorlardı.

Dark ve Sim, kuşlar gibi cıvıldayarak, kayalar arasında beslenerek, yaşama ilişkin bildiklerini birbirlerine gösterdiler. Sim ikinci, Dark üçüncü günündeydi. Her zaman olduğu gibi, yaşamlarının cıva hızıyla sürükleniyorlardı.

Yaşamın bir başka evresi önünde açılıp belirdi.

Elli genç adam koşarak kayalıklardan aşağı indiler, iri ellerinde keskin taşlar, kaya parçalarından bıçaklar vardı. Bağırarak, uzaktaki kara, alçak kayalık şeride doğru atıldılar.

«Savaş!»

Bu düşünce Sim'in beyninde biçimlendi. Onu sarstı, şaşırttı. Bu adamlar dövüşmeye, öldürmeye gidiyorlardı, öteye, başka insanların yaşadığı o alçak, kara kayalıklara.

Ama neden? Yaşam, savaşmaksızın, öldürmeksizin de kısa değil miydi yeterince?

Epey uzak bir yerden çatışma seslerini duydu, midesi kasıldı. «Neden, Dark, neden?»

Dark bilmiyordu. Belki yarın öğrenirlerdi. Şu anda, canlı kalmak ve yaşamlarını sürdürmek için yemek yemekle uğraşıyorlardı. Dark'ı seyretmek, sürekli pembe

dilini çıkaran, sürekli aç bir kertenkeleyi seyretmek gibiydi.

Her tarafta solgun çocuklar koşuyordu. Böceğe benzeyen bir çocuk kayalara tırmandı, Sim'i yana iterek, bir kayanın dibinde bulduğu sulu bir böğürtleni ondan almak istedi.

Sim daha ayağa kalkamadan çocuk meyveyi aceleyle yuttu. Sonra Sim, sendeleyerek ona doğru atıldı, ikisi gülünç bir topak halinde düştüler, yuvarlandılar, Dark görüp yaygarayla ayırana dek.

Sim kanıyordu. İçinde bir ses, bir tanrı gibi, yükseldi, «Bu böyle olmamalı. Çocuklar böyle davranmamalı. Çok yanlış!» dedi.

Dark, küçük, davetsiz konuğu bir tokatla uzaklaştırdı. «Git burdan!» diye bağırdı. «Adın ne bakalım, kötü çocuk?»

«Chion!» diye güldü çocuk. «Chion, Chion, Chion!»

Sim, küçük yüzündeki tüm yırtıcı ifadeyi beceriksizce çocuğa yöneltti. Yutkundu. Bu onun düşmanıydı. Sanki, görüntülerin yanısıra, gerçek bir düşman beklemiş gibiydi. Çığları, sıcağı, soğuğu, yaşamın kısalığını çoktan anlamıştı, ama bunlar yer ve görüntüye ait şeylerdi — düşünmeyen doğanın, yalnızca yerçekimi ve güneş ışınlarıyla yönetilen sessiz, aşırı belirtileri. Ama şimdi, bu cırtlak Chion'da düşünen bir düşmanın varlığını gördü!

Chion ileri fırladı, biraz uzaklaşınca dönüp meydan okudu:

«Yarın seni öldürecek kadar büyümüş olacağım!»

Ve bir kayanın arkasında kayboldu.

Başka çocuklar geçti Sim'in yanından, kıkırdayarak. Hangisi dost, hangisi düşmandı? Bu olanaksız, hızlı yaşamda nasıl dost düşman olunabilirdi ki? İkisini de edinmeye zaman yoktu - değil mi?

Dark, düşüncelerini sezerek, onu uzaklaştırdı. Yiyecek ararlarken, sertçe fısıldadı kulağına. «Çalınmış yiyecek gibi şeyler düşman edinmeye yarar; uzun otlardan armağanlarsa dost. Düşmanlar, düşünce ve görüşlerle de edinilir. İşte, beş saniyede bir düşman edindin bile. Yaşam o kadar kısa ki çabuk düşman edinmen gerek.» Ve bu kadar genç birinden beklenmeyecek bir alaycılıkla güldü, zamanından önce büyümüştü Dark. «Kendini korumak için dövüşmen gerek. Ötekiler, batıl inançlı olanlar, seni öldürmeye çalışacaklar. Biri başkasını öldürürse, öldüren öldürdüğü kişinin yaşam enerjisini de kazanıp fazladan bir gün yaşar diye gülünç bir kanıları var. Anlıyor musun? Bu böyle oldukça, tehlikedesin demektir.»

Ama Sim dinlemiyordu. Yarın daha uzun, daha ağırbaşlı olacak, ertesi gün bedenleri biçimlenecek, öteki günse eş bulacak bir grup ufak tefek kızın arasından fırlayan, saçı mavi - mor bir alev, küçük bir kız seçti gözleri.

Kız koşarken Sim'e sürtündü, bedenleri birbirine değdi. Kızın gümüş para gibi beyaz gözleri ona doğru parladı. O zaman, bir dost, bir sevgi, bir eş bulduğunu anladı; o günden itibaren bir hafta sonra tepenin üzerinde, güneşin etlerini kemiklerinden ayırdığı bir cenaze yığını halinde birlikte yatacağı kişinin o olduğunu anladı.

Sadece bir bakış, ama bu bile onları bir an için durdurdu.

«Adın ne?» diye seslendi kızın arkasından.

«Lyte!» diye bağırdı gülerek.

«Ben de Sim,» diye karşılık verdi, şaşkın, allak bullak.

«Sim!» diye yineledi, koşmaya devam ederek. «Unutmayacağım!»

Dark kaburgalarını dürttü. «Al, ye.» dedi şaşkın çocuğa. «Ye yoksa onu yakalayacak kadar büyüyemezsin.»

Ansızın Chion belirdi, koşuyordu. «Lyte!» diye alay etti, şeytan gibi oraya buraya zıpladı. «Lyte! Ben de unutmayacağım!»

Dark, uzun, dal gibi ince, orda durdu, abanoz siyahı saçları bir bulut gibi uçuştu, üzgündü. «Önündeki yaşamı görüyorum, küçük Sim. Çok geçmeden, bu Lyte denen kız uğruna dövüşmek için silahlara ihtiyacın olacak. Şimdi, acele et - güneş geliyor!»

Mağaralara geri koştular.

V

Ömrünün dörtte biri bitmişti! Bebeklik sona ermişti. Bir delikanlıydı artık! Gece olunca vahşi yağmurlar kamçıladı vadi tabanını. Gözünün önünde yeni ırmak kanalları vadiyi kesti, maden tohumun dağından ötelere uzandı. Bu bilgileri daha sonra kullanmak üzere biriktirdi. Her gece yeni bir ırmak, yeni açılmış bir yatak vardı.

«Vadinin ötesinde ne var acaba?» diye merak ediyordu Sim.

«Kimse ötesine geçmedi şimdiye dek,» diye açıkladı Dark. «Düzlüğe erişmeye çalışan herkes ya donarak ya da yanarak öldü. Bildiğimiz tek kara parçası yarım saatlik koşu mesafesinde. Yarım saat gidiş, yarım saat dönüş.»

«Öyleyse kimse maden tohuma da mı ulaşmadı?»

Dark alay etti. «Bilim adamları, onlar uğraşıyor. Aptallar. Ne zaman durmak gerektiğini bilmiyorlar. Nasılsa boşuna. Orası çok uzak.»

Bilim adamları. Bu sözcük içini titretti. Doğumun-

dan hemen önce ve sonra gördüğü resimleri nerdeyse unutmuştu. «Nerde bu bilim adamları?»

Dark başını çevirdi, «Bilsem de söylemezdim. Seni öldürürler, deney yapacağım derken! Onlara katılmanı istemiyorum! Hayatını yaşa, dağdaki o aptal maden şeye erişeceğim diye de boşuna zamanını harcama.»

«Ben de nerde olduklarını başkasından öğrenirim!»

«Kimse söylemez. Herkes bilim adamlarından nefret ediyor. Kendi kendine bulman gerekecek. Peki ya sonra? Bizi kurtaracak mısın? Hadi, kurtar bizi, küçük adam!» Yüzü asıktı; ömrünün yarısı geçmişti bile.

«Sadece yiyip içip oturamayız ama,» diye karşı çıktı. «Başka *hiçbirşey* yok.» Ayağa fırladı.

«Git bul bakalım!» diye terslendi Dark. «Sana unutturacaklar. Evet, evet,» diye açıkladı. «Birkaç gün sonra ömrünün sona ereceğini unutacaksın!»

Sim tüneller boyunca koştu, arayarak. Bazen Bilim adamlarının nerde olduğu gözünde canlanır gibi oluyordu. Ama sonra, bilim adamlarının mağarasına nerden gidildiğini sorduğunda, çevresindekilerden boşalan kızgın bir düşünce seli kafasını bulandırıyor, karıştırıyordu. Ne de olsa, bu korkunç dünyaya düşmelerinin baş nedeni bilim adamlarıydı. Sim bir küfür yağmuru karşısında geriliyordu.

Büyüklerin konuşmasını dinlemek için küçüklerle birlikte geniş bir odada sessizce yerine oturdu. Bu, eğitim saatiydi, Konuşma Saati. Alıkonduğu için ne kadar da hayıflansa, sabırsızlığı ne kadar da büyük olsa, yaşam ellerinden kayıverip, ölüm kara bir göktaşı gibi yaklaşsa da, kafasının bilgiye ihtiyacı olduğunu biliyordu. İşte bu gece okul gecesiydi. Yine de, otururken çok huzursuzdu. Sadece *beş* günü kalmıştı.

Chion Sim'in karşısında oturuyordu, ince dudaklı yüzünde küstah bir ifade.

Lyte ikisinin arasındaydı. Son birkaç saat onu daha sağlam, daha tatlı, daha uzun yapmıştı. Saçındaki parıltı artmıştı. Sim'in yanında otururken gülümsüyor, Chion yokmuş gibi davranıyordu. Chion bunun üzerine katılaştı, yemeyi bıraktı.

Konuşma çatırdadı, odayı doldurdu. Kalp atışı gibi çabuk, dakikada bin, iki bin sözcük. Sim öğrendi, kafası doldu. Gözlerini kapamadı ama, ceninsi bir bitkinliğe benzeyen bir düş hali, uykulu bir canlılık çöktü üzerine. Silik arka planda sözcükler konuşuluyor, kafasında bilgiden bir kumaş dokunuyordu.

Düşünde taşsız, otla kaplı yemyeşil çayırlar gördü, dönerek, yuvarlanarak, coşarak hızla bir şafağa doğru koşan; şafakta ne don, ne amansız bir soğuk, ne haşlanmış kaya, ne de kavrulmuş anıt kokusu vardı. Yeşil çayır boyunca yürüdü. Başının üzerinde, gökte, durgun ılık bir havada, maden tohumlar uçuşuyordu. Herşey yavaştı, yavaş, yavaş.

Büyümesi yüz, beş yüz, bin gün süren dev ağaçlar üstünde kuşlar cıvıldıyordu. Herşey olduğu yerde duruyor, kuşlar, güneş azıcık belirince huzursuz olup kaçmıyor, ağaçlar üzerlerine gün ışığı düşünce korkuyla toprağa geri çekilmiyordu.

Bu düşte insanlar koşmak yerine geziniyordu, kalp atışları yavaştı, düzenliydi, delicesine hızlı değil. Otlar yerde kalıyor, parça parça yanıp kül olmuyordu. Düşteki insanlar hep yarın yaşamaktan sözediyordu, yarın ölmekten değil. Herşey o kadar tanıdıktı ki, birinin eline dokunduğunu hissedince, bunun düşün devamı olduğunu sandı.

Lyte'ın eli elinin içindeydi. «Düş mü görüyorsun?» diye sordu.

«Evet.»

«Herşey dengeli. Aklımız, olayları eşitlemek için, yaşamımızın haksızlığını dengelemek için, kendi içinde geriye dönüp görmesi güzel olan şeyleri buluyor.»

Elini taş zemine vurdu, vurdu. «Ama bu, olayları haklı kılmıyor! Nefret ediyorum! Bana daha iyi birşeyler, ıskaladığım birşeyler olduğunu hatırlatmaya yarıyor, o kadar! Niye cahil kalamıyoruz sanki? Niye, bunun anormal bir yaşantı olduğunu bilmeden yaşayıp ölmüyoruz?» Soluğu, yarı açık, gerilmiş dudaklarından sertçe çıktı.

«Herşeyin bir amacı var,» dedi Lyte. «Bu durum bize bir hedef sağlıyor, bizi çalıştırıyor, kafamızı plan yapıp bir yol bulmaya itiyor.»

Gözleri, yüzünde yanan zümrütler gibiydi. «Yeşil bir tepede yürüdüm, ağır ağır,» dedi.

«Benim bir saat önce yürüdüğüm yeşil tepe mi?» diye sordu Lyte.

«Belki. Ona çok yakın. Düş gerçeklerden daha güzel.» Gözlerini kıstı, daralttı. «İnsanları seyrettim, yemek yemiyorlardı.»

«Konuşuyorlar mıydı?»

«Hayır, konuşmuyorlardı. Ama biz hep yiyoruz, hep konuşuyoruz. Bazen düşteki bu insanlar gözleri kapalı yere seriliyorlardı, parmaklarını bile kıpırdatmadan.»

Lyte yüzüne bakarken korkunç birşey oldu. Kızın yüzü sanki karardı, kırıştı, yaşlandı. Saçları, kulaklarının çevresinde kar gibi uçuştu, gözleri, kirpikten bir ağa takılmış renksiz paralar gibiydi. Dişleri içeri çöktü, narin parmakları kurumuş bileklerinden sarkan yanmış dallara döndü. Güzelliği, daha o seyrederken tükenip yokoldu, kızı korku içinde kavradığında bir çığlık

attı, çünkü kendi elinin de çürüdüğünü sanmıştı, bir başka çığlık düğümlendi boğazında.

«Sim, ne oldu?»

Ağzındaki tükürük sözcüklerin tadıyla kurudu.

«Beş gün daha...»

«Bilim adamları.»

Sim irkildi. Kim konuşmuştu? Ölgün ışıkta uzun boylu bir adam anlatıyordu. «Bilim adamları bizi bu dünyaya indirdiler ve şimdiye dek binlerce yaşam ve zaman harcadılar. Ama yararı yok. Yararı yok. Onlara hoşgörülü davranın ama zamanınızın bir anını bile vermeyin. Yalnız bir kere yaşıyorsunuz, unutmayın.

Nerdeydi nefretle bakılan bu bilim adamları? Şimdi, Öğrenme'den sonra, Konuşma Saati'nden sonra, onları bulmaya hazırdı artık. Şimdi, en azından özgürlük için, gemi için savaşacak kadar bilgisi vardı!

«Sim nereye gidiyorsun?»

Ama Sim gitmişti bile. Koşan ayaklarının sesi, cilalı taştan koridorda kayboldu.

Gecenin yarısı boşuna geçmiş gibiydi. Yığınla çıkmaz yola girdi. Zaman zaman, yaşam enerjisini isteyen çılgın genç adamların saldırısına uğradı. Batıl inançlı çığlıkları arkasından yankılandı. Aç tırnaklarının açtığı yaralar kapladı bedenini.

Aradığını buldu sonunda. Kayalığın derinlerinde karataştan küçük bir mağarada toplanmış yarım düzine kadar adam. Önlerinde duran bir masada nesneler seriliydi, Sim'e yabancıydı bunlar ama yine de uyumlu bir tını oluşturdular kafasında.

Bilim adamları takımlar halinde çalışıyordu, yaşlılar önemli işleri yapıyor, gençler sorular soruyor, öğreniyordu; ayaklarının etrafında küçük çocuklar vardı. Bir süreçti bu. Her sekiz günde bir yepyeni bir bilim ada-

mı takımı herhangi bir sorun üzerinde çalışıyordu. Yapılan iş tutarı korkunç derecede yetersizdi. Yaşlanıyor, tam yaratıcı çağlarında düşüp ölüyorlardı. Tek bir kişinin yaratıcı çağı, bütün yaşamının belki de oniki saatlik bir bölümüydü. Yaşamın dörtte üçü öğrenerek geçiyor, kısa bir yaratıcılık başlıyor, sonra yaşlılık, hastalık, ölüm geliyordu.

Sim içeri girince adamlar döndü.

«Yoksa bir gönüllü mü bu?» dedi en yaşlıları.

«İnanmıyorum,» dedi gençten bir başkası. «Kovun gitsin. Şu savaşçılardan biridir herhalde.»

«Yo, yo.» diye karşı çıktı yaşlı olanı, çıplak ayaklarını ağır ağır sürüyerek Sim'e yaklaştı. «İçeri gel, oğlum, içeri gel.» Dost canlısı gözleri vardı, ağır gözleri, üst mağaralarda yaşayanların gözlerine benzemiyordu. Kül rengi ve suskun. «Ne istiyorsun?»

Sim duraksadı, başını eğdi, suskun, sevecen bakışı karşılayamadan. «Yaşamak istiyorum,» diye fısıldadı.

Yaşlı adam hafifçe güldü. Sim'in omuzuna dokundu. «Yeni bir nesil misin? Hasta mısın?» diye sorguladı Sim'i, yarı ciddi. «Niye oynamıyorsun? Niye kendini sevgi, evlilik, çocuk yetiştirme zamanına hazırlamıyorsun? Yarın gece nerdeyse yetişkin olacağını bilmiyor musun? Dikkatli olmazsan, tüm yaşamı ıskalayacağının farkında değil misin?» Durdu.

Sim her soruda gözlerini ileri geri oynatıyordu. Masanın üzerindeki araçlara ilişti gözü. «Burda olmamam mı gerekiyor?» diye sordu.

«Elbette,» diye gürledi yaşlı adam sertçe. «Ama olman da bir mucize. Nerdeyse bin gündür yukarıdakilerden hiç gönüllü gelmedi. Bilim adamlarımızı kendimiz yetiştirmek zorundayız, kapalı bir birim! Say bakalım kaç kişiyiz! Altı! Altı adam! Ve üç çocuk! Ne etkileyici, değil mi?» Yaşlı adam taş zemine tükürdü. «Gö-

nüllü istiyoruz, ama insanlar bize bağırıyorlar, 'başka birini bulun!' ya da 'zamanımız yok!' Niye böyle diyorlar biliyor musun?»

«Hayır,» diye geriledi Sim.

«Çünkü benciller. Daha uzun yaşamak istiyorlar, evet, ama yaptıkları şeylerin *kendi* yaşamlarına fazladan bir zaman katmayacağını da biliyorlar. Bu, belki gelecek kuşaklarına daha uzun bir yaşam garanti edebilir. Ama onlar kendi sevgilerinden, kısa gençliklerinden, bir şafaktan ya da gün batımından vazgeçmek istemiyorlar!»

Sim masaya yaslandı, istekle. «Anlıyorum.»

«Öyle mi?» Yaşlı adam körce ona baktı. İç geçirip çocuğun kolunu usulca tokatladı. «Evet, tabii, tabii anlıyorsun. Birinden anlayış beklemek artık olanaksız gibi. Sen farklısın.»

Ötekiler Sim'in ve yaşlı adamın yanına geldiler.

«Adım Dienc. Yarın gece yerimi Cort alacak. Çünkü o zamana kadar ölmüş olacağım. Ondan sonraki gece de başka biri Cort'un yerini alacak, sonra da sen, eğer çalışır ve inanırsan - ama önce, sana bir şans vereceğim. İstiyorsan oyun arkadaşlarına dönebilirsin. Sevdiğin biri var mı? Ona dön. Yaşam kısa. Daha doğmamışları niye düşünesin ki? Genç olmaya hakkın var. Git istiyorsan, çünkü kalırsan çalışmaktan, yaşlanmaktan ve işinin başında ölmekten başka birşeye zamanın olmayacak. Ama işin buna değecek kadar da önemli. Ee, ne diyorsun?»

Sim tünele baktı. Uzaktan rüzgâr esiyor, uğulduyordu, yemek kokuları, çıplak ayak seslerinin patırtısı duyuluyordu, gülen genç insanları duymak giderek daha hoş geliyordu kulağına. Başını salladı, sabırsızlıkla, gözleri ıslaktı.

«Kalıyorum,» dedi.

VI

Üçüncü gece ve üçüncü gün geçti. Dördüncü geceydi. Sim, bilim adamlarının yaşantısına iyice girmişti. Uzak dağın tepesindeki o maden tohuma ilişkin bilgiler edindi. İlk tohumların varlığını öğrendi - kaza geçiren 'gemi' dedikleri şeyler - kazadan sağ çıkanların nasıl kayalıklara gizlendiğini, hızla yaşlandığını ve sadece hayatta kalmak için didinirken, bilim denen şeyi unuttuklarını öğrendi. Böylesine acele bir uygarlıkta, mekanik bilgisinin ayakta kalma şansı hiç yoktu. Her insan için önemli olan sadece ŞİMDİ'ydi.

Dün umurlarında değildi, yarınsa yüzlerine bakıp gülüyordu. Ama her nasılsa onları yaşlanmaya zorlayan ışınlar, bir tür telepatik iletişim kurulmasına da neden olmuştu, bu sayede, öğretiler ve izlenimler yeni doğmuş çocuklar tarafından özümsenebiliyordu. Irk anıları, içgüdüsel olarak ortaya çıkıyor ve başka bir zamanın anılarını canlı tutuyordu.

«Dağdaki o gemiye niye gitmiyoruz?» diye sordu Sim.

«Çok uzak. Güneşten korunmamız gerekir,» diye açıkladı Dienc.

«Korunmak için yollar aradınız mı?»

«Merhemler, yağlar, taştan giysiler, kuş kanatları ve son olarak da ham madenler. Hiç biri işe yaramadı. Belki on bin yaşam sonra, içinden soğuk su geçecek, böylece gemiye yürürken bizi koruyacak bir maden yapabiliriz. Ama o kadar yavaş, o kadar bilinçsiz çalışıyoruz ki. Bu sabah, erişkin olarak, aletlerimi elime aldım. Yarın bunları yerine bırakıp öleceğim. İnsan bir tek günde ne yapabilir ki? On bin adamımız olsaydı, sorun çözülürdü...»

«Ben gemiye gideceğim,» dedi Sim.

«O zaman ölürsün,» dedi yaşlı adam. Sim'in söyledikleri üzerine odaya bir sessizlik çöktü. Sonra adamlar Sim'e baktılar. «Çok bencil bir çocuksun sen.»

«Bencil mi!» diye bağırdı Sim, gücenerek.

Yaşlı adam elini salladı. «Bu tür bencilliği severim. Daha uzun yaşamak istiyorsun, bunun için herşeyi yapacaksın. Gemiye ulaşmaya çalışacaksın. Ama dediğim gibi, bunun yararı yok. Yine de istiyorsan, seni durduramam. En azından fazladan birkaç gün için savaşa gidenlerimiz gibi olmazsın.»

«Savaş mı?» diye sordu Sim. «Burda nasıl savaş olabilir ki?»

Bedeni ürperdi. Anlamamıştı.

«Bunu ancak yarın öğrenirsin,» dedi Dienc. Şimdi beni dinle.»

Gece geçti.

VII

Sabah oldu. Lyte, hıçkıra hıçkıra koşarak bir koridordan geldi ve kollarına atıldı. Yine değişmişti. Daha yaşlı ama daha güzeldi. Titriyordu, ona tutundu. «Sim, arkandan geliyorlar!»

Koridorda yürüyen çıplak ayak sesleri duyuldu, girişe gelip durdular. Chion da ordaydı, boyu daha uzamıştı, her bir elinde iki sivri taş parçası, sırıtıyordu. «Sonunda bulduk seni Sim!»

«Defol!» diye bağırdı Lyte vahşice ona dönerek.

«Sim'i almadan hiçbir yere gitmeyiz,» diye susturdu Chion. Sonra, Sim'e gülümsedi. «O da bizimle savaşa gelecek.»

Dienc bir adım ileri çıktı, zayıf gözlerini kırpıştırıyor, kuş gibi elleri havada sallanıyordu. «Gidin!» diye

bağırdı öfkeyle. «Bu çocuk artık bir bilim adamı. Bizimle çalışıyor.»

Chion'un gülümsemesi yarı kaldı. «Yapılacak daha iyi işler var. En uzak kayalıklardaki insanlarla savaşmaya gidiyoruz.» Gözleri istekle parladı. «Tabii sen de bizimle geliyorsun, değil mi Sim?»

«Hayır, hayır,» Lyte koluna yapıştı.

Sim kızın omuzunu sıvazladı, sonra Chion'a döndü. «Bu insanlara niye saldırıyorsunuz?»

«Bizimle savaşmaya gelenler fazladan üç gün daha yaşayacaklar.»

«Fazladan üç gün mü yaşayacaklar?»

Chion başıyla onayladı. «Kazanırsak, sekiz yerine on bir gün yaşayacağız. Onların yaşadıkları mağaralarda insanı güneş ışınlarından koruyan bir mineral var! Bir düşün Sim, üç uzun, güzel gün. Bize katılacak mısın?»

Dienc araya girdi. «Onsuz gidin. Sim benim öğrencim!»

Chion homurdandı. «Sen öl artık, yaşlı bunak. Bu gece gün batınca sadece kemiklerin kalacak geriye. Kim oluyorsun da bize emir veriyorsun? Biz genciz, daha çok yaşamak istiyoruz.»

On bir gün. Sim bu sözcüklere inanamıyordu. On bir gün. Niye savaş olduğunu şimdi anlıyordu. Yaşamını nerdeyse yarı yarıya uzatmak için kim savaşmazdı ki? Daha pek çok gün! Evet, neden olmasın!

«Fazladan üç gün,» diye seslendi Dienc tiz bir sesle, «*eğer* sağ kalırsanız. Eğer savaşta ölmezseniz. *Eğer. Eğer!* Şimdiye dek hiç kazanmadınız. Hep yenildiniz!»

«Ama bu kez,» diye bildirdi Chion kararlılıkla, «kazanacağız!»

Sim şaşırmıştı. «Ama hepimizin atası aynı. Niye en iyi kayalıkları onlarla paylaşmıyoruz?»

Chion güldü, elindeki sivri taşı tarttı. «En iyi kayalıklarda yaşayanlar, kendilerini bizden üstün görüyorlar. İnsanın gücü olursa hep böyle davranır. Ordaki kayalıklar daha küçük, sadece üç yüz kişilik yer var içlerinde.»

Üç fazladan gün.

«Sizinle geliyorum,» dedi Sim Chion'a.

«Güzel!» Chion çok ama çok sevinmişti bu karara.

Dienc soludu.

Sim, Dienc ve Lyte'a döndü. «Savaşıp da kazanırsam, Gemi'ye yarım mil daha yakın olurum. Ayrıca Gemi'ye ulaşmak için çalışacağım fazladan üç günüm olur. Bu elime geçecek en iyi fırsat.»

Dienc üzgün üzgün başını salladı. «Evet, doğru, en iyi fırsat bu. Sana inanıyorum. Hadi git artık.»

«Elveda,» dedi Sim.

Yaşlı adam şaşırmış göründü, sonra, kendine yapılmış küçük bir şaka sandı bunu. «Doğru - seni bir daha göremeyeceğim, değil mi? Elveda, öyleyse.» El sıkıştılar.

Dışarı çıktılar, Chion. Sim ve Lyte, arkalarından ötekiler geldi, hızla büyüyüp savaşçı olan çocuklar. Ama Chion'un gözlerinde şeytanca bir ışık parlıyordu.

Lyte da onunla gitti. Kullanacağı taşları seçti ve taşıdı. Sim ne kadar yalvarsa da geri dönmeyecekti. Güneş ufkun biraz ötesindeydi, vadi boyunca yürümeye başladılar.

«Lütfen, Lyte, geri git!»

«Gidip de Chion'un dönmesini mi bekleyeyim?» dedi. «Sen ölünce onun eşi olacağımı kuruyor kafasında.» İnanılmaz mavi - beyaz lülelerini karşı koyarcasına salladı. «Ama seninle geleceğim. Sen düşersen, ben de düşerim.»

Sim'in yüzü katılaştı. Uzun boyluydu. Dünya ge-

celeyin büzülmüştü. Yanlarında çocuk kümeleri çığlık çığlığa yiyecek arıyorlardı, onlara yabancı bir merakla baktı: daha dört gün önce onun da böyle olması mümkün müydü? Tuhaf şey. İçinde pek çok gün geçirmiş gibi bir duygu vardı, gerçekten de bin gün yaşamıştı sanki. Kafasında öylesine yoğun, öylesine çok renkli, bin bir türlü bir olay ve düşünce boyutu vardı ki, bu kadar çok şeyin bu kadar kısa bir sürede olması inanılır gibi değildi.

Savaşçılar iki üç kişilik kümeler halinde koşuyordu. Sim ileriye, giderek yükselen küçük siyah kayalıklara baktı. Demek ki bu benim dördüncü günüm dedi kendi kendine. Yine de Gemi'ye yakın değilim, ne de başka birşeye, ona bile — yanıbaşında Lyte'ın hafif ayak seslerini duydu — silahlarımı taşıyan, bana olgun meyveler koparan ona bile yakın değilim.

Ömrünün yarısı bitmişti. Veya üçte biri - Eğer bu savaşı kazanırsa. *Eğer.*

Kolayca koşuyordu, bacakları kalkıp iniyordu. Bu benim fiziksel bilinçlilik günüm, koşarken besleniyorum, beslendikçe büyüyorum ve büyüdükçe de Lyte'a şaşırtıcı bir baş dönmesiyle bakıyorum. O da bana aynı tatlı düşüncelerle bakıyor. Bu, gençliğimizin günü. Yoksa bunu harcıyor muyuz? Yoksa bunu bir düş, bir delilik uğruna yitiriyor muyuz?

Uzaktan kahkaha sesleri duydu. Çocukken bunu merak ederdi. Şimdi kahkahayı anlıyordu. Bu bir tek kahkaha tırmanılan yüksek kayalardan, koparılan en yeşil yapraklardan, sabah buzlarının içilen en sert şarabından, yenilen kaya meyvelerinden, yeni bir iştahla tadılan genç dudaklardan yapılıydı.

Düşman kayalıklarına yaklaştılar.

Lyte'ın narin dikliğini gördü. Boynuna dokununca

nabzını sayabilirdi; parmaklarına dolanan parmakları canlı, esnek, hareketliydi...

Lyte başını bir yana itti. «İleri bak!» diye bağırdı. «Neyle karşılaşacağını gör, yalnız ileriye bak.»

Yaşamlarının bir parçasının koşarak yanından geçtiklerini, gençliklerini, şöyle bir göz atmadan yol kenarında bıraktıklarını hissediyordu.

«Taşlara bakmaktan kör oldum,» dedi koşarak.

«Yeni taşlar bul öyleyse!»

«Taşlar görüyorum-» Sesi, kızın avucu gibi yumuşadı. Çevresi, altında yüzmeye başladı. Herşey güzel bir rüzgâr gibiydi, usul usul esen. «Taşlar görüyorum, serin bir gölgelikte akan bir derede, taş meyveleri gözyaşı kadar iri. Bir taş parçasına dokunuyorsun, meyveler kızıl çığlarla düşüyor, otlar çok körpe...»

«Ben görmüyorum!» Adımlarını sıklaştırdı, başını çevirdi.

Ensesindeki ince tüyleri gördü, çakılların ıslak yüzünde büyüyen, en ufak bir solukta kıpırdayan gümüşsü, yumuşacık yosun gibiydiler. Kendine baktı, ölüme doğru ilerlerken yumruklarını sıktı. Elleri damar damar, gençlikle dolmuştu bile.

Lyte yemesi için yiyecek verdi.

«Aç değilim,» dedi.

«Ye, ağzını dolu tut.» diye emretti sertçe, «savaş için güçlü olman gerek.»

«Tanrılar!» diye haykırdı, içi burkularak. «Savaş kimin umurunda!»

Önlerinde kayalar gümbürdeyerek aşağı akın ediyordu. Bir adam düştü, kafası yarılmıştı. Savaş başlamıştı.

Lyte silahlarını uzattı. Başka bir söz etmeden koştular savaş alanına girinceye kadar.

Kaya parçaları yapay çığlar halinde düşman siperlerinden yuvarlanmaya başladı!

Kafasında sadece bir düşünce vardı artık. Öldürmek, yaşamak için başka birinin ömrünü kısaltmak, ayağını yere sağlam basmak ve gemiye erişecek kadar uzun yaşayabilmek. Eğiliyor, bükülüyor, taşlar kapıp yukarı doğru savuruyordu. Sol elinde düz taştan bir kalkan vardı, bununla hızla fırlatılan kayaları savuşturuyordu. Her taraf bir yerlere çarpan taşların sesiyle doluydu. Lyte onunla birlikte koşuyor, ona cesaret veriyordu. Önünde, iki adam yere yıkıldı, göğüsleri kemiğe dayanana kadar yarılmış, kanları inanılmaz bir kaynaktan fışkırıyordu, ölmüşlerdi.

Anlamsız bir çatışmaydı bu. Sim, göze alınan tehlikenin ne denli çılgınca olduğunu çok geçmeden anladı. Kayalıklara asla saldıramayacaklardı. Bir kaya kütlesi aşağı doğru yağıyordu. Düzinelerce insan beyinlerinde taş yarıkları, devriliyor, bir o kadarının kırılmış kolları biçimsizce sarkıyordu. Birisi çığlık attı, arka arkaya atılan ve hedefini bulan iki granit parçasının kopardığı et yere düşerken beyaz eklem yeri ortaya çıktı. İnsanlar birbiri üstüne yığılıyordu.

Yanakları gerilmeye başladı, niye kalkıp geldiğine şaşıyordu. Ama gözleri yukarıda, ordan oraya seğirtiyor, koşturuyor, uzanıyor, durmadan kayalıklara ulaşmaya çalışıyordu. Orda yaşamayı, şansını denemeyi öyle çok istiyordu ki. Sonuna dek dayanmak zorundaydı. Ama cesareti çoktan kırılmıştı.

Lyte iç parçalayıcı bir çığlık attı. Sim, yüreği çarparak döndü ve elinin bilekten cansız sarktığını gördü, eklem yerlerinde çirkin bir yaradan oluk oluk kan akıyordu. Acıyı bastırmak için elini koltuk altına sıkıştırmıştı. İçinde bir öfke kabardı, patladı. Öfkeyle ileri atıldı, mermilerini öldürücü bir isabetle atmaya başladı.

Bir adamın devrilip yıkıldığını gördü, atışının kurbanı bir mağaradan ötekine yuvarlanıyordu, aşağı doğru. Sim bağırıyor olmalıydı çünkü ciğerleri şiddetle açılıp kapanıyordu, boğazı patlayacak gibiydi, yer, koşan ayaklarının altında deli gibi dönüyordu.

Başına çarpan taş onu sendeletti, düşürdü. Yüzü gözü toza bulandı. Dünya mor renkli halkalara çözündü. Ayağa kalkamıyordu. Yatıyor, bunun son günü, son demleri olduğunu biliyordu. Savaş çevresinde tüm şiddetiyle sürüyordu. Lyte'ı yanıbaşında hissetti belli belirsiz. Elleri başını serinletti, onu alandan çekmeye uğraştı, ama Sim soluk soluğa, yattığı yerden ona gitmesini söyledi.

«Durun!» diye bağırdı bir ses. Savaş duraklar gibi oldu. «Geri çekilin!» diye emretti ses çabucak. Ve Sim yan dönmüş yerde yatarken arkadaşları eve doğru koşmaya başladılar.

«Güneş geliyor, zamanımız doldu!» Kaslı sırtlarını, hareket eden, gerinen, çırpınan bacaklarının kalkıp indiğini gördü. Ölüler savaş meydanında bırakılmıştı. Yaralılar yardım için inliyorlardı. Ama yaralılara ayıracak zaman yoktu. Ancak çevik olanların evlerine yetişmelerine, ciğerleri sıcak havadan sızlayarak, tünellerine girmelerine zaman vardı, güneş onları yakıp öldürmeden önce.

Güneş!

Sim birinin kendisine doğru koştuğunu gördü. Chion'du bu! Lyte ayağa kalkmasına yardım ediyor, şefkatle fısıldıyordu. «Yürüyebilecek misin?» diye sordu. İnleyerek karşılık verdi. «Galiba.» «Yürü öyleyse,» dedi kız. «Önce ağır ağır, sonra da hızlı, hızlı. Başaracağız, bundan eminim.»

Sim ayağa kalktı, sallanıyordu. Chion yaklaştı, yanaklarında tuhaf bir ifadenin çizgileri, gözlerinde sa-

vaş parıltısı. Lyte'ı ansızın kenara iterek yerden bir kaya kaptı ve Sim'in ayak bileğine fırlattı, eti yarıldı, Sim sarsıldı. Tüm bunlar sessizce yapılmıştı.

Sonra biraz geri çekildi, hâlâ konuşmuyordu, gece dağlarından gelen bir hayvan gibi sırıtıyor, göğsü kalkıp iniyor, gözleri yaptığı şeyle Lyte arasında gidip geliyordu. Soluması yatıştı. «Asla başaramayacak,» diye Sim'e işaret etti. «Onu burda bırakmak zorundayız. Hadi gel, Lyte.»

Lyte, yırtıcı bir kedi gibi Chion'un üstüne atladı, gözlerini arıyor, sımsıkı kenetlenmiş dişlerinin arasından çığlıklar atıyordu. Parmakları Chion'un kollarında, boynunda derin, kanlı tırmık izleri bıraktı. Chion küfrederek ondan uzaklaştı. Kız arkasından bir taş fırlattı. Homurdanarak kaçındı, sonra birkaç metre koştu. «Budala!» diye bağırdı, küçümseyerek. «Benimle gel. Sim birkaç dakikaya kalmaz ölür. Gel benimle!»

Lyte sırtını döndü. «Beni taşırsan gelirim.»

Chion'un yüzü değişti. Gözlerindeki parıltı söndü. «Zamanımız yok. Seni taşırsam ikimiz de ölürüz.»

Lyte gözlerini uzaklara dikti. «Ne yapalım, taşı, ben öyle istiyorum.»

Tek söz daha etmeden, korkuyla güneşe bakarak Chion kaçtı. Ayak sesleri uzaklaştı, duyulmaz oldu. «Düş de boynunu kır,» diye tısladı Lyte, Chion vadiyi geçerken vahşice arkasından bakarak. Sim'e döndü. «Yürüyebilecek misin?»

Yaralı bileğinden yukarı doğru acı dalgaları yükseliyordu. Alayla başını salladı. «Yürüyerek iki saatte mağaraya varırız belki, ha. Bir fikrim var, Lyte. Beni taşı.» Ve bu acımasız şakaya gülümsedi.

Kız koluna girdi. «Çaresiz yürüyeceğiz. Gel bakalım.»

«Hayır,» dedi. «Burda kalıyoruz.»

«Ama niye?»

«Buraya bir yuva bulmaya geldik. Yürürsek ölürüz. Burda ölmeyi yeğlerim. Ne kadar zamanımız kaldı?»

Beraberce güneşi ölçtüler. «Birkaç dakika,» dedi kız, sesi düz, tatsız. Onu sıkı sıkı tutuyordu.

Kayalığın kara taşları mora, kahverengine dönmeye başladı, güneş dünyayı boğmaya hazırlanırken.

Ne aptaldı! Kalıp Dienc'le çalışmalıydı, düşünmeli, düş kurmalıydı.

Boyun damarları meydan okurcasına kabarmış, kayalık oyuklarına doğru böğürdü.

«Aşağı, savaşacak bir adam gönderin bana!»

Sessizlik. Sesi kayalıkta yankılandı. Hava sıcaktı.

«Yararı yok,» dedi Lyte, «umurlarında bile değil.»

Yine bağırdı. «Dinleyin.» Ağırlığını sağlam ayağına vererek durdu, yaralı bacağı acıyla zonkluyordu. Yumruğunu salladı. «Ödlek olmayan bir savaşçı gönderin aşağı. Dönüp evime kaçmayacağım! Mertçe savaşmaya geldim buraya! Mağarası için savaşacak bir adam gönderin de onu geberteyim!»

Daha çok sessizlik. Toprağın üstünden bir sıcak dalgası geldi, geçti.

«Eminim,» diye alay etti Sim, elleri çıplak kalçalarında, başı geride, ağzı açık, «eminim aranızda bir sakatla savaşmaktan korkmayan biri vardır!» Sessizlik. «Yok mu?» Sessizlik.

«Demek hakkınızda yanılmışım. Ne yapalım. Burda durur, güneş etimi yakıp kemiklerimden kabuk kabuk soyana dek beklerim ben de ve size hakkettiğiniz pis küfürleri savururum.»

Bir karşılık aldı.

«Bana küfredilmesinden hoşlanmam,» diye yanıt verdi bir ses.

Sim öne eğildi, sakat bacağını unutarak.

Üçüncü sıradaki bir mağaranın ağzında dev gibi bir adam belirdi.

«Aşağı gel,» diye kışkırttı Sim. «Aşağı gel de beni öldür bakalım, şişko.»

Adam düşmanına bir an kaşlarını çatıp baktı, sonra hantal hantal yoldan aşağı indi, ellerinde silah yoktu. Bir anda her mağaranın ağzından kafalar belirdi. Bu tiyatronun seyircileri.

Adam Sim'e yaklaştı. «Kurallara göre savaşacağız, biliyorsan tabii.»

«Savaştıkça öğrenirim,» diye karşılık verdi Sim.

Bu adamın hoşuna gitti, Sim'e savaşçı ama babacan gözlerle bakıyordu. «Sana şu kadarını söyleyeyim,» diye önerdi cömertçe. «Ölürsen, eşine barınak sağlayacağım, istediği gibi yaşayacak, çünkü iyi bir adamın karısı.»

Sim basını salladı. «Hazırım,» dedi.

«Kurallar basit. Birbirimize dokunmayacağız, sadece taşlarla. Ya taşlar ya güneş ikimizden birini haklayacak. Şimdi, tam vaktidir-»

VIII

Güneşin ucu ufuktan göründü. «Adım Nhoj,» dedi Sim'in düşmanı, kayıtsızca bir avuç dolusu taş ve çakıl alıp elinde tartarak. Sim de öyle yaptı. Acıkmıştı. Kaç dakikadır yememişti. Açlık bu gezegen insanlarının lanetiydi - boş mideler durmadan daha çok, daha çok besin istiyordu. Kanı zayıf zayıf akıyor, damarlarının içinde sıcak basınç dalgalarıyla sızlatarak kabarıyor, göğüs kafesi kalkıyor, iniyor, kalkıyordu, sabırsızlıkla.

«Şimdi!» diye gürledi kayalıklardaki üç yüz seyirci. «Şimdi!» diye haykırdılar, kadın, erkek, çocuk, hep

bir ağızdan, çıkıntıların üstünde bir kargaşa bulutu gibi. «Şimdi! Başlayın!»

Sanki bir işaret almış gibi, güneş doğdu. Yassı, cızırdayan bir taşın darbesi gibi çarptı onlara. İki adam kaynayan darbenin altında sendelediler, çıplak uyluklarından, baldırlarından ter fışkırdı, kollarının altında ve yüzlerinde ince camdan bir parıltı oluştu.

Nhoj, dev ağırlığını öbür ayağına verip savaşmaya hiç acelesi yokmuş gibi güneşe baktı. Sonra, sessizce, haber vermeden, baş ve işaret parmağının şaşırtıcı bir tetik çekişiyle bir çakıl fırlatıverdi. Atış Sim'in tam yanağına isabet etti, sendeletti, sakat ayağından dayanılmaz bir acı yükseldi ve midesinin içinde bir sinir patlaması oldu. Kanayan yanağındaki kanı tattı.

Nhoj huzur içinde hareket ediyordu. Büyülü elleri üç atış daha yaptı ve üç minik, zararsız görünüşlü taş parçası kuşlar gibi ıslık çalarak uçtu. Her biri hedefini buldu, çarptı. Sim'in bedeninin sinir merkezleri! Biri midesine geldi, on saatlik yemek nerdeyse bir anda boğazından çıkacaktı. İkincisi alnına, üçüncüsü boynuna rasladı. Kaynayan kuma yığıldı. Dizleri sert toprakta bir bükülme sesi çıkardı. Yüzü bembeyaz, gözleri kısıktı, sıcak, titreyen gözkapaklarından gözyaşları boşanıyordu. Ama düştüğü sırada, vahşi bir güçle, bir avuç taşını fırlatmayı başarmıştı!

Taşlar havada vınladı. Biri, sadece biri, Nhoj'a çarptı. Sol gözünün üstüne. Nhoj inleyerek ellerini yaralı gözüne götürdü.

Sim acı, iniltili bir kahkaha koyuverdi. Zaferi bu kadardı işte. Düşmanının gözü. Bu ona... zaman kazandıracaktı. Tanrılar, diye düşündü, öğürmesini bastırmaya, soluk almaya çalışarak, bu bir zaman dünyası. Biraz daha verin bana, ne olur, azıcık daha!

Nhoj, tek gözüyle, acıdan sallanarak Sim'in kıvra-

nan bedenini taşa tutuyordu, ama hedefi bir türlü tutturamıyordu, taşlar oraya buraya çarpıyor, Sim'e gelse bile zayıf ve cansız kalıyorlardı.

Sim zorla biraz doğruldu. Gözünün ucuyla Lyte'ı gördü , ona bakıyor, dudakları cesaret, umut verici sözler fısıldıyordu. Sim ter içinde kalmıştı, üstünden bir sağanak bulutu geçmişti sanki.

Güneş tam tepedeydi şimdi. Nerdeyse koklanacaktı. Taşlar ayna gibi ışıldıyordu, kum bulanmaya, köpürmeye başlamıştı. Vadinin her yanında seraplar görünüyordu. Tek bir savaşçı Nhoj yerine bir yığın savaşcıyla karşı karşıyaydı, hepsi de dimdikti, bir kurşun daha atmaya hazırlanıyorlardı. Günün altın tehdidinde pırıldayan içiçe bir yiğın savaşçı, vurulan tunç gonglar gibi tek bir görüntüde titreşiyordu!

Sim umutsuzca soluyordu. Burun delikleri alevleniyor, emiyor, ağzı oksijen yerine alev içiyordu. Ciğerleri ipek meşaleler gibi ateş alıyor, bedeni kavruluyordu. Gözeneklerinden boşanan ter anında buharlaşıyordu. Kuruyup kendi üzerine büzüldüğünü hissetti, babasına benzediğini hayal etti, yaşlı, çökmüş, titrek, kırış kırış! Kum nerdeydi? Hareket edebilir miydi? Evet. Dünya, altında kıvrılıp bükülüyordu, ama ayağa kalkmayı başardı.

Artık dövüş olmayacaktı.

Kayalıklardan gelen bir mırıltı bunu söylüyordu. Yüce seyircinin güneş yanığı yüzleri açılıyor, savaşçılarına cesaret vermek için bağırıyordu. «Dik dur, Nhoj, gücünü harcama! Dik dur ve terle!» diye kışkırtıyorlardı. Ve Nhoj dik duruyordu, hafif hafif, yavaş yavaş sallanıyordu, gök çizgisinden uzanan akkor bir ateş soluğunda gidip gelen bir sarkaç. «Kıpırdama, Nhoj, gücünü harcama, yüreğin dayanmalı!»

«Sınav, Sınav!» dedi yükseklerdeki insanlar. «Güneşin sınavı.»

Bu, dövüşün en kötü kısmıydı. Sim, kayalığın eğri büğrü görüntüsüne acıyla baktı. Anne - babasını gördüğünü sandı; yenik yüzü, yeşil alevli gözleriyle babasını, ateş rüzgârında duman rengi bir bulut gibi uçuşan saçlarıyla annesini. Onlara doğru gitmeliydi, onlar için, onlarla yaşamalıydı!.

Arkasında Lyte'ın hafiften inlediğini işitti. Kuma yapışan bir et fısıltısı duydu. Düşmüştü. Dönmeye cesaret edemedi. Dönmek için harcayacağı güç, onu doğruca acıya ve karanlığa gömebilirdi.

Dizleri büküldü. Düşersem, diye düşündü, burda yatıp kül olurum. Nhoj nerdeydi? Nhoj ordaydı, ondan birkaç yarda uzakta, bükülü duruyordu, terden sırılsıklam, omurgasına büyük, yokedici çekiç darbeleri iniyormuş gibi.

«Düş, Nhoj, düş!» diye düşündü Sim. «Düş, düş! Düş ki senin yerini alayım!»

Ama Nhoj düşmedi. Yarı sıkılı sol elindeki çakıllar birer birer kaynayan kumlara döküldü. dudakları kurudu, dudaklarındaki tükürük yanıp havaya karıştı, gözleri parıldadı. Ama düşmedi. Yaşama isteği çok güçlüydü. Sanki bir telle yaşama asılıydı.

Sim tek dizi üstüne düştü!

«Ahh!» diye hayıflandı kayalıklardaki bilgiç sesler. Ölümü seyrediyorlardı. Sim başını yukarı attı, mekanik olarak, aptalca gülümsüyordu, budalaca birşey yaparken yakalanmış biri gibi. «Yo, yo,» diye direndi, yarı uykulu, yeniden doğruldu. O kadar çok acısı vardı ki, her yanını çınlayan bir uyuşukluk kaplamıştı. Vızıltılı, hışırtılı bir ses doldurdu toprağı. Yukarıdan, sahneyi kapayan perde gibi bir çığ düştü, hiç ses çıkarmadan. Düzenli bir homurtu dışında herşey sessizdi. Artık Nhoj'

un görüntüleri elliye çıkmıştı, terden zırhlara bürünmüştü, işkenceden bezmiş gözler, çökük yanaklar, kuruyan bir meyvenin kabuğu gibi içeri göçmüş dudaklar. Ama tel hâlâ kopmamıştı.

«Şimdi.» diye mırıldandı Sim, alevli dişlerinin arasında peltek, yanık bir dille. «Şimdi düşeceğim, yatıp düş göreceğim.» Bunu, yavaş, düşünceli bir zevkle söyledi kafasında kurmuştu. Nasıl yapılacağını biliyordu. İşi kitabına göre yapacaktı. Seyirci izliyor mu diye kafasını kaldırdı.

Gitmişlerdi!

Güneş onları geri kaçırmıştı. Bir iki cesur adam dışında. Sim sarhoş gibi güldü, ter damlacıklarının ölü ellerinde birikmesini, durmasını, düşüp kuma doğru süzülmesini ve yarı yolda buhar olmasını seyretti.

Nhoj düştü.

Tel kopmuştu. Nhoj karın üstü düştü, ağzından bir kan damlası süzüldü. Gözleri beyaz, duyusuz bir çılgınlığa doğru kayıp yuvarlandı.

Nhoj düştü. Arkasından da elli nüsha görüntüsü.

Vadi boyunca rüzgâr şarkı söyleyip inledi ve Sim, mavi bir ırmakla beslenen mavi bir göl gördü, ırmağın kıyısında alçak beyaz evler, evlere girip çıkan, yüksek yeşil ağaçların arasında dolaşan insanlar gördü. Yedi adam boyu ağaçlar gördü ırmak serabının yanında.

«Şimdi,» diye açıkladı Sim sonunda kendi kendine, «Artık düşebilirim. Tam - o - gölün - içine.»

Öne doğru düştü.

Dalışın yarısında gayretli ellerin onu durdurduğunu, kaldırdığını, aceleyle uzaklaştırdığını, yukarıya, açık havanın içine doğru dalgalanan parıl parıl bir meşale gibi taşıdığını hissettiğinde çok şaşırdı.

«Ölüm ne tuhaf,» diye düşündü, ve karanlık sardı çevresini.

Yanaklarından akan serin suyla uyandı.

Korkuyla açtı gözlerini. Lyte başını kucağına koymuş, parmaklarıyla ağzına yiyecek veriyordu. Korkunç derecede aç ve yorgundu, ama korku ikisini birden bastırdı. Doğrulmaya çalıştı, başının üzerinde yabancı bir mağaranın çizgileri belirmişti.

«Saat kaç?» diye sordu.

«Dövüşle aynı gün, sakin ol,» dedi.

«Aynı gün mü!»

Gülerek başını salladı. «Yaşamından hiç birşey kaybetmedin. Bu Nhoj'un mağarası. Kara kayalığın içindeyiz. Ve fazladan üç gün yaşayacağız. Memnun oldun mu? Şimdi yat bakalım.»

«Nhoj öldü mü?» Geri yattı, soluk soluğa, yüreği kaburgalarını parçalarcasına. Yavaş yavaş kendine geldi. «Kazandım. Kazandım,» diye iç çekti.

«Nhoj öldü. Nerdeyse biz de ölüyorduk. Tam zamanında taşıdılar bizi içeri.»

Kurtlar gibi yedi. «Harcayacak zamanımız yok. Güçlenmeliyiz. Bacağım-» Baktı, sınadı. Üzerinde uzun sarı otlardan bir tutam vardı, ağrısı dinmişti. Ayağına bakarken bile, bedeninin korkunç nabzı çalışmaya, bandajların altındaki yaraları iyileştirmeye başladı. Gün batımına kadar güçlenmek zorunda, diye düşündü. Zorunda.

Ayağa kalktı, tutsak bir hayvan gibi mağarada seke seke dolaşmaya başladı. Kızın bakışlarına karşılık veremiyordu. Sonunda, çaresizce döndü.

Kız araya girdi. «Gemiye mi gitmek istiyorsun?» diye sordu usulca. «Bu gece mi? Gün batınca?»

Bir soluk aldı, verdi. «Evet.»

«Sabaha kadar da mı bekleyemezsin?»

«Hayır.»

«O zaman ben de seninle geliyorum.»

«Hayır!»

«Sana ayak uyduramazsam, beni bırakırsın. Burda benim için hiçbir şey yok.»

Uzun bir süre birbirlerine baktılar. Bitkinlikle omuz silkti.

«Pekâlâ,» dedi sonunda. «Seni durduramam, bunu biliyorum. Birlikte gideceğiz.»

IX

Yeni mağaralarının ağzında beklediler. Güneş battı. Taşlar, üzerlerinde yürünecek kadar serinledi. Dışarı fırlayıp o uzak dağda yatan parıltılı maden tohuma koşmanın tam zamanıydı.

Yakında yağmurlar başlayacaktı. Sim, yağmurları seyrettiği zamanları hatırladı, nasıl derelere, her gece yeni yataklar açan ırmaklara döndüğünü hatırladı. Bir gece kuzeye akan bir ırmak, ertesi gece kuzeydoğuya, üçüncü gece batıya akan bir ırmak oluşuyordu. Seller vadiyi durmadan kesiyor, yarıyordu. Deprem ve çığlar eski yatakları dolduruyordu. Yeni yataklarsa gündüz ortaya çıkıyordu. İşte bu ırmak ve ırmağın yönü düşüncesi saatlerce kurcaladı kafasını. Belki de - bekleyip görecekti.

Bu yeni mağarada yaşamanın nabzını, herşeyi nasıl yavaşlattığını farketti. Bir maden bileşimi güneş ışınlarına karşı koruyordu onları. Yaşam hâlâ hızlıydı, ama önceki kadar değil.

«Şimdi, Sim!» diye bağırdı Lyte.

Koştular. Sıcak ve soğuk ölüm arasında koştular. Birlikte, kayalıklardan uzağa, ileride kendilerini bekleyen o gemiye doğru.

Daha önce hiç böyle koşmamışlardı. Koşan ayakla-

rının sesi, geniş kaya kütleleri üzerinde, vadinin aşağılarında, yamaçlarda, tekrar düzlükte sert, sürekli bir patırtıydı. Hava, ciğerlerini bir içeri bir dışarı tarıyordu. Arkalarında silinen kayalıklar artık geri dönmeyecekleri gölgelerdi şimdi.

Koşarken yemiyorlardı. Mağarada, zaman kazanmak için, patlıyasıya yemişlerdi. Şimdi sadece koşuyorlardı, bacaklarını kaldırıyor, bükülü dirseklerini dengeliyor, kaslarını kasıyor, biraz önce ateşli şimdiyse serin havayı içlerine çekiyorlardı.

«Bize bakıyorlar mı?»

Lyte'ın soluk soluğa sesi, kalbinin atışı arasında kulağına çarptı.

Kimler? Ama yanıtını biliyordu. Kayalık insanları elbette. Bunun gibi bir ırk dünyaya geleli ne kadar olmuştu? Bin gün mü? On bin gün mü? Biri şansını denemeye karar vererek arkasında bütün bir uygarlığın gözlerini bırakıp koşalı, sel çukurlarına, serin ovalara doğru koşalı ne kadar olmuştu? Gerilerinde, kahkahalarını yarıda kesip, kadere doğru koşan biri erkek biri kadın iki minik noktaya bakan sevgililer var mıydı? Çocuklar taze meyveler yerken, zamana karşı yarışan iki kişiye bakmak için oyunlarına ara veriyor muydu? Dienc hâlâ sağ mıydı, solgun gözlerinin üstündeki gür kaşlarını çatıp, titrek, hırıltılı bir sesle onlara devam diye bağırıyor, eğri büğrü elini sallıyor muydu? Yoksa onlarla alay mı ediyorlardı? Aptallar, budalalar mı diyorlardı? Bu sövüp saymanın ortasında, onlar için dua eden, gemiye ulaşmalarını isteyen insanlar da var mıydı acaba?

Sim bir an için göğe baktı, yaklaşan geceyle berelenmeye başlamıştı. Hiç neden yokken bulutlar şekillendi, iki yüz yarda ötelerindeki bir sel çukuruna hafif bir sağanak boşandı. Uzak dağlarda şimşekler çaktı,

çalkantılı havaya keskin bir ozon kokusu yayıldı.

«Yarı yol işareti,» diye soludu Sim, Lyte'ın yüzünü azıcık çevirip ardında bırakmakta olduğu yaşantıya özlemle baktığını gördü. «Zamanı geldi, geri döneceksek hâlâ vaktimiz var. Bir dakika sonra-»

Dağlar gökgürültüsüyle sarsıldı. Bir çığ ufaktan başlayıp, büyüdü, büyüdü, derin bir çatlakta son buldu. Hafif yağmur Lyte'ın pürüzsüz, beyaz cildini ıslatıyordu. Bir dakika içinde saçı yağmur damlalarıyla pırıl pırıl, ıpıslak oldu.

«Artık çok geç,» diye bağırdı kız çıplak ayak sesinin patırtıları içinden. «İlerlememiz gerek!»

Gerçekten de çok geçti. Sim, uzaklığı düşününce, artık geri dönemeyeceklerini anladı.

Bacağı acı vermeye başlamıştı. Yavaşlayıp biraz dinlendirdi. Sert bir rüzgâr çıktı. Deriyi ısıran soğuk bir rüzgâr. Ama arkalarındaki kayalıklardan esiyor, engellemek yerine yardım ediyordu. İyi bir işaret mi acaba? Hayır.

Çünkü dakikalar ilerledikçe, mesafeyi ne kadar yanlış hesapladığının farkına vardı. Zamanları giderek azalıyordu ve hâlâ gemiden çok ama çok uzaktaydılar. Hiç birşey demedi ama bacaklarının yavaş kaslarında oluşan çaresiz öfke acı, sıcak yaşlarla gözlerine yükseldi.

Lyte'ın da aynı şeyleri düşündüğünü biliyordu. Ama beyaz bir kuş gibi yanıbaşında uçuyordu, ayakları yere değmiyor gibiydi. Soluğunun boğazından girip çıktığını duyuyordu, kınındaki temiz, keskin bir bıçak gibi.

Göğün yarısı karanlıktı. İlk yıldızlar kara bulut kümeleri arasından göz kırpıyordu. Tam önlerindeki yolda şimşekler titreşiyordu. Şiddetli yağmur ve patlayan bir elektrik fırtınası çöktü üstlerine.

Yosun gibi kaygan çakıllar üzerinde kayıp tökezliyorlardı. Lyte düştü, bir küfür savurarak yeniden doğ-

ruldu. Bedeni yaralanmış, kirlenmişti. Yağmur üzerine boşanıyordu.

Yağmur geldi, Sim'in üstünde ağladı. Gözlerini doldurdu, omurgasından aşağı dereler gibi süzüldü. Sim de ağlamak istedi yağmurla birlikte.

Lyte düştü ama kalkmadı, soluklanıyor, göğüsleri titreşiyordu.

Kaldırıp sarıldı ona. «Koş Lyte, ne olur koş!»

«Beni bırak, Sim. Sen git!» Yağmur ağzına doluyordu. Her yerde su vardı. «Yararı yok. Bensiz gitmen gerek.

Orda durdu, üşümüş, güçsüz, düşünceleri bel vermiş, umut ışığı sönmek üzere. Tüm dünya, karanlık, yağan soğuk su ve umutsuzluktu.

«Yürürüz öyleyse,» dedi. «Düşmeden yürür, arada bir dinleniriz.»

Elli yarda kadar yürüdüler, rahat rahat, ağır ağır, gezintiye çıkmış çocuklar gibi. Önlerindeki sel çukuru suyla doldu, sular çevik, ıslak bir sesle ufka doğru kayıp uzaklaştı.

Sim bağırdı. Lyte'ı çekerek ileri atıldı. «Yeni bir kanal,» dedi işaret ederek. «Yağmur her gün yeni bir kanal açıyor. İşte, Lyte!» Sel sularına eğildi.

Lyte'ı da yanına alıp daldı.

Sel, tahta parçaları gibi sürükledi onları. Dik durmaya çalışıyorlardı, su ağızlarına, burunlarına doluyordu. İki yanlarında kara akıp geçiyordu. Sim, Lyte'ın parmaklarını çılgın bir güçle yakaladı, baştan ayağa savrulduğunu hissediyor, yukarıda çakan şimşekleri görüyor, içinde yeni, yırtıcı bir umut beliriyordu. Madem ki daha fazla koşamayacaklardı, o zaman bırakırlardı su koşsun kendileri için.

Kayalara çarpan, omuzlarını yara içinde bırakan, bacaklarını çürüten bir hızla, yeni, kısa ırmak taşıdı

onları. «Burdan!» diye bağırdı Sim bir gökgürültüsü bombardımanı üstünden ve deli gibi, sel çukurunun karşı yakasına yöneldi. Geminin bulunduğu dağ tam ötelerindeydi. Yanından geçip gitmemeliydiler. Taşıyan sıvının içinde çabaladılar ama uzak yanına bindirdiler. Sim fırladı, aşağı sarkan bir kayaya tutundu, Lyte'ı bacaklarıyla kavrayıp kendini elleriyle yavaş yavaş yukarı çekti.

Fırtına geldiği gibi gitmişti. Şimşekler söndü. Yağmur dindi. Bulutlar çözülüp göğe dağıldı. Rüzgâr sessizce fısıldamaya başladı.

«Gemi!» Lyte yerde yatıyordu. «Gemi, Sim. Burası geminin bulunduğu dağ.»

Ve soğuk geldi. Öldürücü soğuk.

Kendilerini dağı tırmanmaya zorladılar sarhoşlar gibi. Soğuk, bacaklarının arasından süzülüp, kimyasal bir ilaç gibi damarlarına işledi, onları yavaşlattı.

Gemi önlerinde, yeni yıkanmış gibi parlıyordu. Bir düştü bu. Sim bu kadar yakınında olduklarına inanamıyordu. İki yüz yarda. Yüz yetmiş yarda.

Toprak buzla kaplandı. Durmadan kayıp düşüyorlardı. Arkalarında ırmak, soğuk, katı bir yılan şeklinde donmuş, mavi - beyaz bir renk almıştı. Son birkaç damla yağmur daha düştü sert kurşunlar gibi.

Sim geminin gövdesine yığıldı. Gemiye gerçekten dokunuyordu. Dokunuyordu! Lyte'ın kasılmış boğazından inildemeler duydu. İşte maden buydu, gemi buydu. Uzun günlerde kim bilir kaç kişi dokunmuştu ona. O ve Lyte başarmışlardı işte!

Sonra, hava kadar soğuk, damarları ürperdi.

Giriş nerdeydi?

Koşuyorsun, yüzüyorsun, nerdeyse boğuluyorsun, sövüyorsun, terliyorsun, çalışıyorsun, bir dağa erişiyorsun, tırmanıyorsun, madene dokunuyorsun, bir rahatla-

ma çığlığı atıyorsun ve sonra - girişi bulamıyorsun.

Kendine hakim olmaya çalıştı. Yavaş yavaş, dedi kendi kendine, ama çok yavaş da değil, geminin etrafını dolaş. Maden, arayan ellerinin altında kayıyordu, o kadar soğuktu ki, terleyen elleri nerdeyse madene kaynayacaktı. Şimdi, yan tarafa dolaş. Lyte de onunlaydı. Soğuk, bir yumruk gibi tuttu onları. Sıkıştırmaya başladı.

Giriş.

Maden. Soğuk, durağan maden. Sürgünün üstünde ince bir giriş çizgisi. Tüm tedbiri bir yana bırakıp buraya vurmaya başladı. Midesinin soğuktan haşlandığını hissediyordu. Parmakları uyuşmuş, gözleri yuvalarında nerdeyse donmuştu. Maden kapıya vurmaya, haykırmaya, çığlık atmaya başladı. «Açıl! Açıl!» Sendeledi. Bir şeye vurmuştu... Bir *klik* sesi!

Havalı kilit inledi. Kauçuk menteşelerin üzerinde madeni bir fısıltıyla, kapı usulca yana açıldı ve gözden kayboldu.

Lyte'ın içeri doğru koştuğunu, boğazını tutup, küçük, aydınlık bir odaya yığıldığını gördü. Onun arkasından kendi de girdi, kör gibi.

Hava geçirmez odanın kapısı arkalarından sürgülendi.

Soluk alamıyordu. Kalbi yavaşlamaya, durmaya başladı.

Geminin içine hapsolmuşlardı, birşeyler oluyordu. Dizleri üstüne yığıldı, havasızlıktan boğulacak gibiydi.

Kurtulmak için geldiği gemi nabzını yavaşlatıyor, beynini karartıyor, onu zehirliyordu. Can çekişen, sönüp tükenen bir korku içinde, ölmekte olduğunu anladı.

Karanlık.

Zaman belli belirsiz geçiyordu, düşünüyor, kalbinin daha hızlı, daha hızlı atması için savaşıyordu... Gözlerini bir noktaya odaklamak için. Ama bedenindeki sıvı, yerleşen damarlarının içinden yavaş yavaş akıyor, nabzının büyük aralarla atıp durduğunu, atıp durduğunu duyuyordu.

Hiçbir yerini kıpırdatamıyordu, ne elini, ne ayağını, ne parmağını. Kirpiklerini aralamak tonlarca bir ağırlığı kaldırmak gibiydi. Yüzünü bile çeviremiyordu, yanında yatan Lyte'a bakmak için.

Belli bir uzaklıktan kızın düzensiz solumaları geliyordu. Yaralı bir kuşun, kuru, açılmış kanatlarıyla çıkardığı sese benziyordu bu. O kadar yakınındaydı ki sıcaklığını hissedebiliyordu; yine de, yollarca uzaktı sanki.

Üşüyorum! diye düşündü. Ölüm bu mu? Kanımın, yüreğimin yavaşlaması, bedenimin soğuması, düşüncelerimin uyuklaması.

Geminin tavanına baktı, gözünü dolambaçlı tüp ve makine sistemleri üzerinde gezdirdi. Geminin bilgisi, amacı, hareketleri içine sızdı. Giderek açımlayan bir halsizlikle gözlerinin gördüğü şeylerin ne olduğunu anlamaya başladı. Yavaş. Yavaş.

Parıltılı beyaz bir kadranı olan bir araç vardı.

Amacı?

Problemi çözmeye çalıştı, su altındaki bir adam gibi.

İnsanlar bu kadranı kullanmışlardı. Ona dokunmuşlardı. Onu onarmışlardı. Onu yerleştirmişlerdi. İnsanlar, yapmadan, yerleştirmeden, onarmadan, dokunmadan, kullanmadan önce onu kafalarında tasarlamışlardı. Kadran, kullanım ve üretim anıları taşıyordu, biçimi, Sim'e neden ve ne için yapıldığını söyleyen bir düş anıydı. Neye bakarsa baksın, belli bir süre sonra, o nesneden istediği bilgiyi çekip çıkarabilirdi. Belli belirsiz

bir parçası uzanıp nesnelerin içeriğini ayrıştırıyor, çözüştürüyordu.

Bu kadran zaman ölçüyordu!

Milyonlarca saatlik zaman!

Ama nasıl olur? Sim'in gözleri büyüdü, sıcak, pırıl pırıl. Böylesine bir araca gerek duyacak insanlar nerdeydi.

Kan, gözlerinin arkasında zonkluyordu. Kapadı gözlerini.

Paniğe kapıldı birden. Güç geçiyordu. Burda yatıyorum, diye düşündü ve yaşamım elimden kayıp gidiyor. Hareket edemiyorum. Gençliğim geçiyor. Ne zamana kadar böyle kalacağım?

Bir tür lombardan, gecenin geçtiğini, günün doğduğunu, günün geçtiğini, öbür geceyi gördü. Yıldızlar soğuk soğuk oynaşıyordu.

Burada buruşup kırışarak dört beş gün yatacağım, diye düşündü. Gemi kıpırdamama engel olacak. Kayalık evimde kalıp yaşasaydım, bu kısa yaşamın tadını çıkarsaydım keşke, ne iyi olurdu. Buraya gelmem neye yaradı ki? Tüm günbatımlarını ve şafakları kaçırıyorum. Lyte'a da hiç dokunamayacağım, oysa yanıbaşımda.

Sayıklama. Aklı yüzüyordu. Düşünceleri maden gemide dönüp duruyordu. Ekli madenin ustura gibi keskin kokusunu kokladı. Gemi gövdesinin geceyle büzüldüğünü, gündüzle genleştiğini işitti.

Şafak.

Demek bir şafak daha!

Bugün tamamen büyümüş olmam gerekiyor. Çenesi kasıldı. Ayağa kalkmalıyım. Hareket etmeliyim. Bu zamanın keyfini çıkarmalıyım.

Ama kıpırdayamadı. Kanının yüreğinde bir odacıktan ötekine uyuşuk uyuşuk pompalandığını, ölü bedenini yukarı aşağı dolaştığını, açılıp kapanan ciğerlerin-

de temizlendiğini hissediyordu.

Gemi ısınmaya başlamıştı. Bir yerden bir makine açıldı. Sıcaklık otomatik olarak azaldı. Odaya bir hava akımı doldu.

Yine gece. Sonra bir başka gün.

Yattığı yerden ömründen dört günün akıp gittiğini izledi.

Savaşmaya çalışmadı. Yararı yoktu çünkü. Ömrü tükenmişti.

Artık başını çevirmek istemiyordu. Lyte'ın yüzünün annesinin acı çekmiş yüzüne benzediğini görmek istemiyordu — külrengi göz kapakları, dövülmüş, kumlanmış maden gibi gözler, aşınmış taşlar gibi yanaklar. Kurumuş sarı ot saplarına benzeyen bir boyun, ateşten çıkan duman biçiminde eller, pörsümüş meyve kabuğu gibi göğüsler, nemli külrengi otlar gibi kırçıl, kesilmemiş saçlar görmek istemiyordu!

Ya kendisi? Kendisi neye benziyordu? Çenesi düşmüş, gözleri çukurlaşmış, alnı yaşlılıktan kırış kırış mı olmuştu?

Gücü geri gelmeye başladı. Kalbi o kadar yavaş atıyordu ki, hayret etti. Dakikada yüz atış. Olanaksız. Öylesine serin, öylesine düşünce dolu, öylesine rahattı ki.

Başı bir yana düştü. Lyte'a baktı. Hayretten bir çığlık attı.

Genç ve güzeldi kız.

Ona bakıyordu, hiç birşey söyleyemeyecek kadar güçsüzdü. Gözleri küçük gümüş madalyonlar gibiydi, boynu bir çocuk kolu gibi kıvrılmıştı. Saçları kafasında mavi bir alevdi, ince bedenindeki yaşamla beslenen.

Dört gün geçmişti ama hâlâ gençti... yo, gemiye geldikleri zamankinden daha da gençti. Hâlâ bir genç kızdı.

İnanamıyordu.

Kızın ilk sözleri, «Bu ne kadar sürecek?» oldu.

Yanıt verdi dikkatle, «Bilmiyorum.»

«Hâlâ genciz.»

«Gemi. Madeni bizi çevreliyor. Güneşi ve güneşin yaşlandırıcı etkilerini savıyor.»

Gözleri düşünceli düşünceli döndü. «O zaman, eğer burda kalırsak-»

«Hep genç kalırız.»

«Altı gün daha mı? On dört? Yirmi?»

«Belki ondan da çok.»

Orda yatıyordu, sessizce. Uzun bir süre sonra, «Sim?»

«Evet.»

«Burda kalalım. Geri dönmeyelim. Şimdi geri dönersek, bize ne olacak biliyorsun, değil mi?»

«Emin değilim.»

«Yeniden yaşlanmaya başlayacağız.»

Gözünü kaçırdı. Tavana, oynayan koluyla saate baktı. «Evet. Yaşlanacağız.»

«Ya hemen yaşlanırsak. Gemiden adımımızı attığımız anda, şok etkisi yapabilir.»

«Belki.»

Bir sessizlik daha oldu. Sim bacaklarını oynatmaya, onları sınamaya başladı. Çok acıkmıştı. «Ötekiler bekliyor,» dedi.

Kızın sözleri bir an soluğunu kesti. «Ötekiler öldü,» dedi. «Veya birkaç saat içinde ölecekler. Ordaki tanıdıklarımızın hepsi yaşlandı artık.»

Onları yaşlı olarak kafasında canlandırmaya çalıştı. Kızkardeşi Dark, beli bükülmüş, yaşlılıktan bunamış. Başını salladı, görüntüyü silip atarak. «Ölmüş olabilirler,» dedi. «Ama yeni doğanları unutma.»

«Hiç tanımadığımız insanlar.»

«Ama yine de, bizim insanlarımız,» diye karşılık ver-

di. «Yardım etmezsek sadece sekiz veya onbir gün yaşayacak olan insanlar.»

«Ama biz genciz, Sim! Genç kalabiliriz!»

Dinlemek istemiyordu. Dinlemek aklını çelebilirdi. Burda kalmak. Yaşamak. «Zaten ötekilerden çok yaşadık,» dedi. «Benim işçiye ihtiyacım var. Bu gemiyi onaracak insanlara. Şimdi. ayağa kalkacağız, sen ve ben, yiyecek bulup besleneceğiz, sonra da bu gemi hareket eder mi ona bakacağız. Kendim oynatmaya korkuyorum. Çok büyük. Yardıma ihtiyacım var.»

«Yani o kadar yolu geri mi koşacağız?»

«Biliyorum.» Güçsüzce doğruldu. «Ama başaracağım.»

«Adamları buraya nasıl getireceksin?»

«Irmağı kullanırız.»

«Eğer hâlâ duruyorsa. Başka bir yere akmış olabilir.»

«Öyleyse bir yenisini bekleriz. Geri dönmek zorundayım, Lyte. Dienc'in oğlu beni bekliyor, kızkardeşim, senin ağabeyin, hepsi yaşlandı artık, ölmeye hazırlar, bizden bir işaret bekliyorlar.»

Uzun bir süre sonra kızın kıpırdadığını duydu, yorgun argın, kendini Sim'e doğru çekti. Başını göğsüne koydu, gözlerini kapadı, koluna dokundu. «Özür dilerim. Bağışla beni. Geri dönmek zorundasın. Ben bencil bir aptalım.»

Yanağına dokundu beceriksizce. «Sen insansın. Seni anlıyorum. Bağışlanacak bir şey yok.»

Yiyecek buldular. Gemiyi dolaştılar. Boştu. Sadece kontrol odasında herhalde baş pilottan arta kalanları buldular. Ötekiler büyük olasılıkla cankurtaran botlarıyla uzaya çıkmış olmalıydı. Bu pilot, kontrol araçlarının başında, yapayalnız, gemiyi bir dağa, düşmüş ve parçalanmış öteki gemilerin yakınına indirmişti. Yeri-

nin yüksek olması onu sellerden korumuştu. Pilot, herhalde kalp yetmezliğinden, inişten hemen sonra ölmüştü. Gemi burda kalmıştı, sağ kalan öteki insanların nerdeyse yanıbaşındaydı, sapa sağlam, ama sessiz — kim bilir kaç bin gün. Eğer pilot yaşasaydı, Sim ve Lyte'ın atalarını, çok daha farklı bir yaşam bekleyecekti. Sim, bunu düşünerek, uzak, uğursuz savaş titreşimini işitti. Nasıl olmuş da dünyalar arasında savaş çıkmıştı? Kim kazanmıştı? Yoksa iki gezegen de yenilmiş ve sağ kalanları kurtarmak zahmetine girmemiş miydi? Hangi taraf haklıydı? Düşman kimdi? Sim'in halkı suçlu taraftan mıydı, masum taraftan mı? Belki de hiç öğrenemeyeceklerdi.

Aceleyle gemiyi kontrol etti. İşlevleri hakkında hiçbirşey bilmiyordu, yine de koridorları dolaştı, makinelerine dokundu, öğrendi. Gerekli olan sadece bir tayfaydı. Tek bir adam koskoca aracı yeniden çalıştıramazdı. Elini yuvarlak, hortum gibi bir makineye koydu. Sonra yanmış gibi çekti.

«Lyte!»

«Ne var?»

Makineye yine dokundu, okşadı, elleri şiddetle titriyor, gözleri yaşla doluyor, ağzı açılıp kapanıyordu, makineye baktı, sevdi, sonra yine Lyte'a baktı.

«Bu makineyle-» diye kekeledi, yumuşak, inanılmaz. «Bu - bu makineyle ben-»

«Ne, Sim?»

İçinde bir manivela olan fincan gibi birşeye soktu elini. Önündeki lombardan uzak kayalık şeridini görebiliyordu. «Bu dağın yakınından geçen başka bir ırmak olmayacağından korkuyorduk, değil mi?» diye sordu coşkuyla.

«Evet, Sim, ama-»

«Bir ırmak olacak. Ve ben geri geleceğim, bu gece!

Ve yanımda adamlar getireceğim. Beş yüz adam! Çünkü bu makineyle kayalıklara kadar bir ırmak yatağı açabilirim, sel suları içine dolar, ben ve adamlarım da hızla, güvenlikle geri döneriz!» Makinenin fıçıya benzeyen gövdesini okşadı. «Ona dokunduğumda, yaşantısı, yöntemi içime aktı! Seyret!» Manivelayı bastırdı.

Gemiden akkor bir ateş ışını fırladı, çığlık çığlığa. Sim. fırtına sularının dolması için, kusursuz, düzgün bir ırmak yatağı açmaya koyuldu. Makinenin oburluğu geceyi gündüze çevirmişti.

Kayalıklara dönüş yalnızca Sim tarafından yürütülecekti. Lyte, herhangi bir aksilik çıkmasın diye gemide kalacaktı. Geriye yolculuk, ilk bakışta, olanaksız gibi görünüyordu. Onu zamanında yetiştirecek, hedefine sürükleyecek bir ırmak olmayacaktı. Tüm yolu şafakta koşacak, güvenliğe ulaşamadan güneşe yakalanacaktı.

«Bunu başarmanın tek yolu gün doğmadan önce hareket etmek.»

«Ama o zaman da donarsın, Sim.»

«Bak.» Vadinin kayalık tabanında bir ırmak yatağı açmayı henüz tamamlamış olan makinede ayarlamalar yaptı. Tabancanın kaygan hortumunu kaldırdı, manivelayı bastırdı, hortumu bıraktı. Kayalıklara doğru bir ateş seli aktı. Alan kontrolünü oynattı, ateşin ucunu, kaynağından üç mil uzağa odakladı. Tamam. Lyte'a döndü. «Ama anlamıyorum,» dedi kız.

Hava geçirmez odanın kapısını açtı. «Dışarıda ısırıcı bir soğuk var, şafağa da yarım saat. Makineden çıkan ateşe paralel koşarsam, fazla sıcak olmadığı gibi, soğuktan da donmam.»

«Pek güvenli görünmüyor,» diye karşı koydu Lyte.

«Hiçbirşey güvenli değil ki, bu dünyada.» İleri çıktı.

«Koşmak için fazladan yarım saatim olacak. Kayalıklara erişmek için yeter herhalde.»

«Ya alevine yakın koşarken makine bozulursa?»

«Bunu aklımıza getirmeyelim.» dedi.

Bir dakika sonra dışarıdaydı. Midesine yumruk yemiş gibi sendeledi. Kalbi, içinde patlayacaktı nerdeyse. Dünyasının koşulları onu yine hızlı yaşamaya zorladı. Nabzının sıklaştığını, damarlarını tekmelediğini hissetti.

Gece ölüm kadar soğuktu. Gemiden çıkan alevli ışın vadiyi yalıyordu, homurtulu, katı ve sıcak. Işının çok yakınına geldi. Koşarken yapacağı bir hata-

«Geri döneceğim,» diye seslendi Lyte'a.

O ve ışık birlikte koşmaya başladı.

Sabahın erken saatlerinde mağaralardaki insanlar portakal rengi akkordan uzun bir parmak, yanında akan, yanısıra koşan tuhaf bir hayalet gördüler. Mırıltılar, inlemeler, korku sesleri yükseldi her yerden.

Ve Sim, çocukluğunu geçirdiği kayalıklara vardığında, bir yabancı kalabalığıyla karşılaştı. Tek bir tanıdık yüz yoktu. Sonra, tanıdık yüzler ummanın ne kadar aptalca olduğunu farketti. Yaşlı adamlardan biri öfkeyle ona baktı. «Sen de kimsin?» diye bağırdı. «Düşman kayalıktan mı geliyorsun? Adın ne?»

«Adım Sim, Sim'in oğlu.»

«Sim!»

Üzerindeki kayalıktan yaşlı bir kadın haykırdı. Taş yolu seke seke geçti. «Sim, Sim, sen misin!»

Şaşkın bir halde kadına baktı. «Sizi tanıyor muyum?» diye mırıldandı.

«Sim, beni hatırlamadın mı? Oh. Sim, benim, Dark!»

«Dark!»

Midesine birşey saplandı. Kadın kollarına atıldı. Bu yaşlı, titrek, yarı kör kadın, kızkardeşiydi.

Yukarıdan başka bir yüz belirdi. Yaşlı bir adamın yüzü. Acımasız, keskin bir yüz. Sim'e doğru baktı ve terslendi. «Kovun şunu!» diye bağırdı yaşlı adam. «Düşman kayalıklardan geliyor. Orda yaşadı! Çünkü hâlâ genç. Oraya gidenler, bir daha aramıza dönemezler. Hain köpek!» Ve aşağı bir taş fırlattı.

Sim yana sıçradı, yaşlı kadını da çekerek.

Halktan bir gürleme geldi. Sim'e doğru koştular, yumruklarını sallayarak. «Öldürün, öldürün!» diye ciyakladı yaşlı adam, Sim onun kim olduğunu bilmiyordu.

«Durun!» Sim ellerini uzattı. «Gemiden geliyorum!»

«Gemi mi?» Halk yavaşladı. Dark Sim'e sarıldı, genç yüzüne bakıyordu, pürüzsüzlüğü onu şaşırtmıştı.

«Öldürün, öldürün, öldürün!» diye bağırdı yaşlı adam, bir taş daha aldı eline.

«Size on, yirmi, otuz gün daha öneriyorum!»

Halk durdu. Ağızları açılmıştı. Gözleri inanmazlık içindeydi.

«Otuz gün mü?» diye yinelediler defalarca. «Nasıl?»

«Benimle gemiye gelin. Onun içinde, sonsuza dek yaşayabilirsiniz!»

Yaşlı adam iri bir taşı kaldırdı, sonra, felç inmiş gibi öne doğru düştü, kayalıklardan yuvarlanıp Sim'in ayaklarının dibine yığıldı.

Sim yaşlı adama bakmak için eğildi, sönük ölü gözlerine, sarkık, alaycı dudaklarına, eğri büğrü, hareketsiz bedenine baktı.

«Chion!»

«Evet,» dedi Dark arkasında, karga gibi, tuhaf bir sesle. «Düşmanın, Chion!»

O gece ikiyüz adam gemiye doğru yola koyuldu. Su, yeni kanalda akıyordu. Yüz tanesi boğuldu veya soğukta kayboldu. Ötekiler, Sim'le birlikte, gemiye kadar geldiler.

Lyte bekliyordu, maden kapıyı sonuna dek açtı.

Haftalar geçti. Kayalıklarda nesiller doğup ölürken gemideki bilim adamları ve işçiler çalıştılar, işlevlerini, parçalarını öğrendiler.

Son gün, iki düzine adam gemi içindeki görev yerlerine gitti. Artık ilerilerinde, yolculuk edebilecekleri bir hedef vardı.

Sim, parmaklarının altındaki kontrol levhalarına dokundu.

Lyte, gözlerini ovuşturarak geldi, onun yanına yere oturdu, başını dizine koydu, uykulu, uykulu. «Bir düş gördüm,» dedi, uzak bir yerlere bakarak. «Sıcak-soğuk bir gezegendeki kayalık mağaralarda yaşadığımı gördüm, insanlar sekiz gün içinde yaşayıp ölüyordu.»

«Ne olanaksız bir düş,» dedi Sim. «İnsan böylesine bir karabasanda yaşayamaz ki. Unut gitsin. Uyandın artık.»

Levhalara usulca dokundu. Gemi hareket etti ve uzaya açıldı.

Sim haklıydı.

Karabasan bitmişti sonunda.